

527.

Na osnovu člana 84 Zakona o unutrašnjim poslovima ("Službeni list CG", br. 44/12 i 36/13), Ministarstvo unutrašnjih poslova donijelo je

P R A V I L N I K
O NAČINU OBAVLJANJA ODREĐENIH POLICIJSKIH POSLOVA I PRIMJENI
OVLAŠĆENJA U OBAVLJANJU TIH POSLOVA

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se bliži način obavljanja određenih policijskih poslova i primjena ovlašćenja u obavljanju tih poslova.

Član 2

Policijski službenik vrši poslove i primjenjuje policijska ovlašćenja u skladu sa uslovima propisanim zakonom.

Član 3

Policijski službenik, prije primjene svakog konkretnog ovlašćenja, procjenjuje da li su ispunjeni uslovi iz člana 2 ovog pravilnika.

Član 4

Policijski službenik primjenjuje ovlašćenja samo u svrhe za koje su namijenjena.

Ukoliko zakonom nije propisano vrijeme trajanja primjene ovlašćenja, ovlašćenje može trajati samo onoliko koliko je potrebno da se ostvari cilj zbog kojeg je primijenjeno.

Član 5

U obavljanju policijskih poslova policijski službenik je dužan da štiti živote građana i dostojanstvo ličnosti i može da primijeni samo one mjere kojima se sa najmanje štetnih posljedica obezbjeđuje obavljanje policijskih poslova.

Član 6

Policijski službenik je dužan da u vršenju policijskih poslova postupa obazrivo prema građanima, vodeći računa da ne povrijedi dostojanstvo ličnosti i da ih ne izlaže nepotrebnoj uznemiravanju ili obavezama.

U vršenju policijskih poslova, policijski službenik se obraća građanima na jasan i razumljiv način i saopštava im razloge zbog kojih im se obraća.

Član 7

U vršenju policijskih poslova, policijski službenik sarađuje sa građanima, državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave, privrednim društvima i drugim pravnim lica, nevladinim organizacijama i drugim subjektima.

Član 8

Policijski službenik pruža pomoć drugom policijskom službeniku, samoinicijativno ili na njegov poziv, kad mu je potrebna pomoć u vršenju policijskih poslova.

Član 9

Kad policijski službenik u vršenju policijskih poslova, dođe do podataka o krivičnom djelu, prekršaju ili do podataka i informacija od interesa za nacionalnu bezbjednost, dužan je da o tome sačini informaciju i obavijesti neposrednog rukovodioca.

Podatke i informacije od interesa za nacionalnu bezbjednost iz stava 1 ovog člana, neophodno je odmah dostaviti organu nadležnom za poslove nacionalne bezbjednosti.

Član 10

Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. ZAŠTITA BEZBJEDNOSTI GRAĐANA I USTAVOM UTVRĐENIH SLOBODA I PRAVA I ZAŠTITA IMOVINE

Član 11

Poslovima zaštite bezbjednosti građana i Ustavom utvrđenih sloboda i prava, smatraju se:

- 1) sprječavanje pojava koje mogu biti povod protivpravnog napada na život čovjeka i ugrožavanja Ustavom utvrđenih sloboda i prava;
- 2) otklanjanje opasnosti kojima se ugrožava život i lična bezbjednost građana;
- 3) odbijanje protivpravnog napada kojim je ugrožen život građana;
- 4) sprječavanje samopovreda i posljedica nesrećnih slučajeva u prilikama kad je to moguće, i
- 5) zaštita lične bezbjednosti građana.

Član 12

Kad policijski službenik sazna za pojavu koja može biti povod za protivpravni napad na neko lice (teško vrijeđanje ljudskog dostojanstva, ozbiljna prijetnja, razlozi za osvetu i sl.), preduzeće potrebne mjere da spriječi takav napad.

Mjerama za sprječavanje protivpravnog napada iz stava 1 ovog člana, smatraju se:

- 1) davanje upozorenja i izdavanje naređenja licu koje prijeti da će napasti drugo lice;
- 2) pokretanje postupka za oduzimanje oružja, iz razloga bezbjednosti, i
- 3) omogućavanje licu čiji je život ugrožen da se skloni na bezbjednije mjesto, dok prođe opasnost od napada.

Preduzimanje mjera iz stava 2 ovog člana zavisi od procjene i stepena ugroženosti lica. U složenim slučajevima, policijski službenik će, ako je to moguće prije preduzimanja određene mjere, obavijestiti neposredno nadređenog policijskog službenika ili organizacionu jedinicu Uprave policije nadležnu za operativno dežurstvo (u daljem tekstu: dežurna služba).

Član 13

U cilju sprječavanja i otklanjanja opasnosti kojom može biti ugrožen život građana, policijski službenik može da, zavisno od okolnosti slučaja, preduzme sljedeće mjere zaštite:

- 1) upozori na opasnost i naredi da se otkloni njen uzrok;
- 2) privremeno ograniči pristup određenom mjestu ili kretanje na određenom prostoru, dok opasnost ne prođe (u slučaju miniranja ili rušenja objekata, odronjavanja kamenja ili sniježnih usova, klizanja terena, bojevog gađanja i sl.), i
- 3) zabrani prevoz lica u saobraćaju na putevima.

Član 14

Policijski službenik koji se zatekne na mjestu izvršenja protivpravnog napada usmjerenog prema nekom licu, dužan je da primijeni ovlašćenja u cilju odbijanja napada, a naročito da:

- 1) izda naređenje za prestanak napada i da da upozorenje o mogućnostima upotrebe sredstava prinude;
- 2) oduzme predmete za izvršenje napada;
- 3) upotrijebi sredstva prinude;
- 4) pozove lica koja su u mogućnosti da pruže pomoć za sprječavanje napada, i
- 5) omogućí napadnutom licu da bezbjedno napusti mjesto napada.

Član 15

Poslovi obezbjeđenja lica i objekata vrše se u skladu sa propisom Vlade Crne Gore kojim se određuju lica i objekti koje obezbjeđuje Uprava policije (u daljem tekstu: policija).

Član 16

Ukoliko je lična bezbjednost nekog lica ugrožena prinudom da se nešto učini, ne učini ili trpi ili protivpravnim ograničenjem slobode kretanja ili ozbiljnom prijetnjom da će se napasti na njegov život ili tijelo, policijski službenik preduzima mjere da se prekine sa ugrožavanjem lične bezbjednosti.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, policijski službenik dužan je da:

- 1) upozori lice koje vrši prinudu, ograničava slobodu kretanja ili prijeti napadom na drugo lice i izda naređenje da prestane sa takvim činjenjima, i
- 2) liši slobode, dovede i zadrži lice koje ugrožava ličnu bezbjednost drugog lica, ako su ispunjeni uslovi propisani zakonom.

Član 17

Posebne mjere za zaštitu života i lične bezbjednosti građana, preduzimaju se radi:

- 1) sprječavanja ugrožavanja bezbjednosti leta vazduhoplova i lične bezbjednosti putnika,
- 2) zaštite lične bezbjednosti lica lišenog slobode.

Član 18

U cilju sprječavanja ugrožavanja bezbjednosti leta vazduhoplova i lične bezbjednosti putnika, preduzimaju se posebne mjere, i to:

- 1) sprječavanje unošenja u vazduhoplov eksplozivnih i drugih sličnih naprava ili opasnih materija;
- 2) privremeno oduzimanje vatrenog i drugog oružja i opasnih predmeta od putnika, i
- 3) sprječavanje preuzimanja kontrole nad letom vazduhoplova.

Član 19

Ukoliko se pregledom prtljaga koji se predaje za prevoz vazduhoplovom, pregledom putnika ili ručnog prtljaga, utvrdi da se u prtljagu ili kod putnika nalaze eksplozivne ili druge slične naprave, vatreno ili drugo oružje, opasne materije ili predmeti kojima se može ugroziti bezbjednost leta vazduhoplova, preduzeće se mjere da se spriječi njihovo unošenje u vazduhoplov.

Vatreno oružje, koje putnici zakonito prenose, privremeno se oduzima i vraća u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje način predaje i vraćanja hladnog ili vatrenog oružja i municije u vazдушnom saobraćaju.

Član 20

Policijski službenik primijeniće ovlašćenja da se spriječi prinudno preuzimanje kontrole nad letom vazduhoplova, a naročito upotrebom fizičke snage, palice i sredstava za vezivanje.

Prije upotrebe sredstava prinude iz stava 1 ovog člana, policijski službenik vodi računa o cjelishodnosti upotrebe tih sredstava, kako se ne bi ugrozili životi putnika i posade, kao i bezbjednost leta vazduhoplova.

Policijski službenik nosi i koristi oružje i municiju u vazduhoplovu i u bezbjednosnoj zoni ograničenog pristupa, u skladu sa propisom kojim se uređuju uslovi za nošenje i korišćenje oružja i municije u kabinu putničkog vazduhoplova i u bezbjednosnu zonu ograničenog prostora.

Član 21

Policijski službenik je dužan da preduzme potrebne mjere zaštite lične bezbjednosti lica lišenog slobode do dovođenja i predavanja nadležnom organu.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, policijski službenik je ovlašćen da upozori i izda naređenje:

- 1) licu lišenom slobode da, svojim postupcima, ne izaziva prisutna lica, i
- 2) prisutnim licima da ne preduzimaju radnje kojima se ugrožava lična bezbjednost lica lišenog slobode.

Član 22

U vršenju poslova zaštite imovine, policijski službenik dužan je da primjenjuje ovlašćenja i preduzima mjere i radnje propisane čl. 11 do 16 ovog pravilnika.

III. OVLAŠĆENJA ZA SPRJEČAVANJE VRŠENJA I OTKRIVANJE KRIVIČNIH DJELA I PREKRŠAJA I PRONALAŽENJE I HVATANJE NJIHOVIH UČINILACA

Član 23

Ukoliko postoje osnovi sumnje da je izvršeno krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili prekršaj, policijski službenik je dužan da preduzme sve potrebne mjere, a naročito da se:

- 1) pronade učinilac krivičnog djela ili prekršaja, da se učinilac ili saučesnik ne sakrije ili ne pobjegne;
- 2) otkriju i obezbijede tragovi krivičnog djela ili prekršaja i predmeti koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom ili prekršajnom postupku, i
- 3) prikupe sva obavještenja koja bi mogla biti od koristi za uspješno vođenje krivičnog ili prekršajnog postupka.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, ukoliko postoje osnovi sumnje da je izvršeno krivično djelo, policijski službenik će obavijestiti nadležnog državnog tužioca.

Član 24

U vršenju poslova iz člana 23 ovog pravilnika, policijski službenik, u skladu sa zakonom:

- 1) prima i podnosi krivične prijave i izvještaje;
- 2) vrši uviđaj;
- 3) određuje potrebna vještačenja;
- 4) ulazi u tuđi stan i druge prostorije,
- 5) privremeno oduzima predmete;
- 6) prikuplja obavještenja od građana;
- 7) primjenjuje poligrafsko testiranje;
- 8) vrši pregled određenih objekata i prostorija državnih organa, privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika, antiteroristički pregled i izvrši uvid u njihovu dokumentaciju;
- 9) ograničava kretanje određenih lica na određenom prostoru za potrebno vrijeme;
- 10) predlaže javno raspisivanje nagrade;
- 11) provjerava identičnost telekomunikacijskih adresa;
- 12) vrši pregled prevoznih sredstava, putnika i prtljaga;
- 13) uzima uzorak za DNK analizu;
- 14) utvrđuje identitet lica i istovjetnost predmeta, i
- 15) raspisuje potragu za licima i stvarima.

Član 25

Smatra se da je učinilac krivičnog djela ili prekršaja poznat kad na osnovu prikupljenih dokaza i obavještenja, postoji osnovana sumnja da je određeno lice učinilac krivičnog djela ili prekršaja kad je isključena mogućnost da bi učinilac moglo biti neko drugo lice.

Član 26

Kad se na osnovu početnih saznanja pretpostavlja da je izvršeno krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili prekršaj i da na mjestu događaja treba preduzeti mjere ili radnje, radi razjašnjenja činjeničnog stanja, pronalaženja i obezbjeđenja tragova krivičnog djela ili prekršaja i predmeta koji mogu da posluže kao dokaz, nadređeni policijski službenik će, bez odlaganja, uputiti policijskog službenika na mjesto događaja.

Član 27

Ukoliko postoje osnovi sumnje da je izvršeno krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, o izlasku na mjesto događaja obavijestite se, telefonom ili drugim pogodnim sredstvima veze, nadležni državni tužilac.

Policijski službenik je dužan da obavijesti nadležnog državnog tužioca i u slučaju kad treba saslušati lice kome prijeti neposredna opasnost po život, a njegov iskaz može biti od značaja za uspješno vođenje krivičnog postupka.

Član 28

Policijski službenik sačinjava službenu zabilješku o početnom saznanju da je izvršeno krivično djelo ili prekršaj, sa osnovnim podacima o događaju, izlasku na mjesto događaja, obavještavanju nadležnog državnog tužioca i preduzetim radnjama.

Član 29

Organizacione jedinice policije (u daljem tekstu: organizaciona jedinica) i policijski službenici dužni su da prime krivičnu prijavu.

Krivičnom prijavom, smatra se svako pisano ili usmeno obavještenje dato sa ciljem da se:

- 1) ukaže na postojanje krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti, i
- 2) inicira krivično gonjenje, bez obzira na ostalu sadržinu obavještenja.

Ukoliko se prilikom podnošenja krivične prijave ili nakon postupanja po prijavi utvrdi da se radi o krivičnom djelu koje se goni po privatnoj tužbi ili se utvrdi da događaj nema obilježja krivičnog djela, policijski službenik je dužan da o tome obavijesti podnosioca krivične prijave i saopšti mu podatke potrebne za utvrđivanje identiteta (u daljem tekstu: identifikacioni podaci) osumnjičenog lica ukoliko mu nijesu bili poznati.

Ukoliko policijski službenik primi pisanu ili usmenu prijavu o krivičnom djelu za koje se goni po privatnoj tužbi, a učinilac je poznat, dužan je da o tome obavijestiti lice koje je ovlašćeno da podnese privatnu tužbu, osim ako to lice nije samo podnijelo prijavu.

Policijski službenik koji se zatekao na mjestu izvršenja krivičnog djela protiv časti i ugleda, na zahtjev oštećenog utvrdiće identitet učinioca i saopštiti mu njegove identifikacione podatke.

Član 30

Primljena krivična prijava protiv poznatog učinioca, za krivična djela koje se goni po privatnoj tužbi, dostaviće se nadležnom sudu i o tome će se obavijestiti podnosilac krivične prijave.

Krivična prijava koju policiji podnesu građani i pravna lica, odmah se dostavlja nadležnom državnom tužiocu.

Član 31

Usmena krivična prijava, u službenim prostorijama policije prima se na zapisnik.

Policijski službenik dužan je da sačini zapisnik o prijemu usmene krivične prijave koja je podnesena i van službenih prostorija, na licu mjesta, odnosno do završetka smjene.

O usmenoj krivičnoj prijavi koja je podnesena telefonom ili drugim sredstvom komunikacije ili kad nije moguće sačiniti zapisnik, policijski službenik sačinjava službenu zabilješku.

Policijski službenik će upozoriti podnosioca usmene krivične prijave na posljedice lažnog prijavljivanja i na pravo da pročita zapisnik ili da zahtijeva da mu se zapisnik pročita. U zapisniku će se konstatovati da li je upozorenje dato i da li je zapisnik pročitan.

U zapisnik će se unijeti i primjedbe podnosioca krivične prijave ukoliko ih je bilo.

Zapisnik o prijemu krivične prijave potpisuju policijski službenik, podnosilac prijave i zapisničar.

Kad se usmena krivična prijava podnosi van službenih prostorija policije, a zapisničar se ne može obezbijediti, zapisnik može sačiniti policijski službenik koji preduzima radnju.

Usmena krivična prijava koja se neposredno podnosi policijskom službeniku može se audio ili audiovizuelno snimiti. O tome će se prethodno obavijestiti podnosilac prijave i poučiti da ima pravo da zatraži reprodukovanje snimka radi provjeravanja date izjave. Snimak mora da sadrži podatke iz člana 32 stav 1 tačka 1 ovog pravilnika.

U zapisnik ili službenu zabilješku o usmenoj krivičnoj prijavi unijeće se da je izvršeno audio ili audiovizuelno snimanje, ko je snimanje izvršio, da je podnosilac prijave prethodno obaviješten o audio ili audiovizuelnom snimanju, da li je snimak reprodukovan i gdje se snimak čuva, ako nije priložen spisima predmeta.

Član 32

Zapisnik ili službena zabilješka o prijemu usmene krivične prijave, sadrži:

1) naziv organizacione jedinice, ime i prezime policijskog službenika koji prima krivičnu prijavu i zapisničara, mjesto prijema prijave, dan i čas kad je radnja započeta i završena i identifikacione podatke podnosioca prijave;

2) opis događaja (kako, kad i gdje je saznao za događaj ili tragove krivičnog djela; šta je zapazio ili kakve je tragove našao; na osnovu čega zaključuje da je izvršeno krivično djelo; vrijeme izvršenja krivičnog djela, datum, dan i čas; mjesto izvršenja, ulica, kućni broj, sprat i bliža oznaka mjesta); detaljan opis načina izvršenja krivičnog djela i sredstava upotrijebljenih za izvršenje;

3) popis i opis ukradenih predmeta (pojedinačno i detaljno) i visinu štete;

4) da li podnosilac krivične prijave sumnja da je neko lice učinilac ili saučesnik krivičnog djela, a naročito da li to sa sigurnošću tvrdi i na osnovu čega ili mu se to samo čini vjerovatnim (lične podatke ili lični opis i druge podatke, u skladu sa zakonom, o licu za koje podnosilac prijave sumnja da je učinilac ili saučesnik), i

5) dokaze kojima se potvrđuje izjava podnosioca prijave (kod materijalnih dokaza navode se predmeti, tragovi, drugi dokazi, a za svjedoke lični podaci).

Policijski službenik koji prima krivičnu prijavu dužan je da pouči podnosioca krivične prijave, koji je oštećen, o pravu na isticanje imovinsko – pravnog zahtjeva, a njegovu izjavu unijeće u zapisnik ili službenu zabilješku.

Član 33

Policijski službenik je dužan da, na zahtjev državnog tužioca, prikuplja potrebna obavještenja i preduzima druge mjere radi otkrivanja krivičnog djela i učinioca i o preduzetim mjerama, obavijesti nadležnog državnog tužioca.

Član 34

Kad, na osnovu prikupljenih obavještenja i preduzetih drugih mjera i radnji, utvrdi da postoji osnovana sumnja da je izvršeno krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, policijski službenik sačinjava krivičnu prijavu, protiv poznatog ili nepoznatog učinioca, koju odmah dostavlja nadležnom državnom tužiocu.

Izuzetno, kad policijski službenici liše slobode veći broj lica u teškim, složenim i značajnim predmetima, ta lica se mogu sprovesti nadležnom državnom tužiocu bez krivične prijave, odnosno samo uz službenu zabilješku o lišenju slobode, uz obavezu dostavljanja krivične prijave najkasnije u roku od 48 časova od časa lišenja slobode.

Kad policijski službenik prikupi obavještenja i podatke koji ne predstavljaju biće krivičnog djela već prekršaja, podnijeće zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Član 35

Krivična prijava sadrži podatke o događaju, dokaze o krivičnom djelu i učiniocu, mjere i radnje koje su preduzete i koje će se preduzeti, a naročito:

1) bitne podatke o događaju koji omogućavaju kvalifikaciju krivičnog djela, izvor saznanja, ako to ne bi nanosilo štetu, mjesto, vrijeme, način, sredstva i motiv izvršenja, nastale posljedice i sl.;

2) mjere i radnje koje su preduzete (prikupljanje obavještenja, izlazak na mjesto događaja, uviđaj i vještačenja, pretres stana ili lica, pronađene ili privremeno oduzete predmete, raspisivanje potjernice i objave i dr.), kao i mjere i radnje koje će se preduzeti, i

3) dokaze o krivičnom djelu i osnovanoj sumnji da je lice protiv koga se podnosi krivična prijava učinilac krivičnog djela (vrste materijalnih i drugih dokaza, imena i prezimena svjedoka i dr.).

Policijski službenik ne unosi u krivičnu prijavu sadržinu izjava koje su pojedini građani dali prilikom prikupljanja obavještenja, već samo identifikacione podatke onih lica koja imaju određena saznanja o krivičnom djelu, dokazima i učiniocu.

Sadržina prikupljenih obavještenja, sačinjena u obliku izjave ili zapisnika, odnosno službene zabilješke prilaže se uz krivičnu prijavu.

Uz krivičnu prijavu, obavezno se dostavljaju predmeti, isprave, skice, snimci na uređajima za audio ili audiovizuelno snimanje, fotografije, pribavljeni izvještaji, spisi o preduzetim mjerama i radnjama, službene zabilješke, izjave i drugi materijali koji mogu biti korisni za uspješno vođenje postupka.

Policijski službenik je dužan da pojedinačno navede dokaze koji se dostavljaju uz krivičnu prijavu.

Član 36

Pored podataka iz člana 35 ovog pravilnika, krivična prijava protiv poznatog učinioca sadrži sljedeće podatke: lično ime, rođeno prezime; nadimak i lažno ime ako ga ima; pol; datum, mjesto, opštinu i državu rođenja; ime i prezime oca i majke; rođeno prezime majke; jedinstveni matični broj; prebivalište i adresu stana, odnosno boravište i adresu stana i druge podatke ako su poznati (državljanstvo, zanimanje, mjesto zaposlenja i poslove koje obavlja, stručnu spremu, bračno stanje, da li razumije crnogorski jezik i koji je njegov jezik, da li je, kad i zašto osuđivan, da li je i kad je izrečenu kaznu izdržao, da li se protiv njega vodi postupak za drugo krivično djelo, a ako se radi o maloljetniku, ko mu je zakonski zastupnik).

Član 37

Poslije podnošenja krivične prijave, policijski službenik, nastaviće sa prikupljanjem obavještenja i preduzimanjem potrebnih mjera i radnji u cilju otkrivanja nepoznatog učinioca, odnosno saučesnika i drugih krivičnih djela poznatog učinioca.

Ukoliko policijski službenik poslije podnošenja krivične prijave sazna za nove činjenice u odnosu na krivično djelo, učinioca ili saučesnika, dokaze ili tragove krivičnog djela, dužan je da samoinicijativno ili na zahtjev nadležnog državnog tužioca prikupi potrebna obavještenja, i o tome sačini izvještaj koji mu, sa priložima, dostavlja kao dopunu krivične prijave.

Član 38

Uviđajem policijski službenik neposrednim opažanjem utvrđuje ili razjašnjava činjenice važne za krivični ili prekršajni postupak.

Licem mjesta, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se mjesto gdje je učinilac krivičnog djela ili prekršaja preduzeo radnju ili je bio dužan da je preduzme, mjesto gdje je nastupila posljedica, kao i svako drugo mjesto gdje se mogu pronaći tragovi i predmeti krivičnog djela ili prekršaja.

Policijski službenik je dužan da, u svakom slučaju kad sazna da je izvršeno krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili prekršaj, ocijeni da li je potrebno izvršiti uviđaj.

Ako nakon izlaska na mjesto izvršenja krivičnog djela ocijeni da je uviđaj potreban, policijski službenik će o tome upoznati nadležnog državnog tužioca i izvršiti uviđaj, ukoliko nadležni državni tužilac nije u mogućnosti da odmah izađe na lice mjesta.

Član 39

Po dolasku na mjesto izvršenja krivičnog djela ili prekršaja, policijski službenik dužan je da preduzme mjere i radnje radi otklanjanja opasnosti po život i zdravlje ljudi ili imovinu i pružanja pomoći povrijeđenim licima ako ih ima, kao i da preduzme sve potrebne mjere da se očuva neizmijenjeno mjesto izvršenja krivičnog djela ili prekršaja, a naročito tragove i predmete koji mogu poslužiti kao dokazi.

Član 40

U cilju obezbjeđenja lica mjesta određuje se policijski službenik - rukovodilac ekipe za obezbjeđenje lica mjesta i potreban broj policijskih službenika koji su dužni da:

1) vodeći računa o svojoj bezbjednosti, ukažu prvu pomoć povrijeđenima i da ih upute u najbližu zdravstvenu ustanovu, ako im je potrebna hitna medicinska pomoć;

2) u cilju zaštite lica od opasnosti i mjesta izvršenja od nepotrebnih promjena i obezbjeđenja predmeta i tragova na licu mjesta, kao i radi zaštite dostojanstva žrtve, postavljanjem privremenih saobraćajnih znakova, signalizacije, trake s natpisom "STOP POLICIJA" ili drugog pogodnog sredstva, davanjem upozorenja i izdavanjem naredbi, privremeno ograniče pristup i kretanje na prostoru kojeg će odrediti prema pravilima struke i zabrane snimanje mjesta događaja;

3) se bez naročite potrebe ne kreću na licu mjesta kako ne bi na taj način ili eventualnim pomjeranjem predmeta uništili ili oštetili tragove;

4) preduzmu potrebne mjere u cilju pronalaženja i hvatanja učinioca krivičnog djela ili prekršaja;

5) upute nadležnom državnom tužiocu ili zadrže lica koja mogu dati važne podatke o događaju, kao i da prikupe potrebna obaveštenja o događaju ili učiniocu krivičnog djela ili prekršaja.

Rukovodilac ekipe iz stava 1 ovog člana upoznaće nadležnog državnog tužioca, odnosno policijskog službenika koji će vršiti ili učestvovati u vršenju uviđaja (rukovodilac uviđaja) sa prikupljenim podacima i preduzetim mjerama i o tome sačiniti službenu zabilješku.

Ukoliko uviđajem rukovodi nadležni državni tužilac, policijski službenici postupaju u skladu sa njegovim zahtjevima. Policijski službenici mogu samostalno da preduzimaju i druge mjere i radnje za koje su ovlašćeni, u cilju otkrivanja nepoznatog učinioca i prikupljanja dokaza o krivičnom djelu i učiniocu, kao i da na licu mjesta, prema pravilima kriminalističke tehnike, preduzmu mjere za pronalazak, fiksiranje i prikupljanje tragova i predmeta krivičnih djela ili prekršaja.

Član 41

Policijski službenik, u skladu sa zakonom, može lice zatečeno na mjestu izvršenja krivičnog djela uputiti državnom tužiocu ili ga zadržati na mjestu izvršenja krivičnog djela do njegovog dolaska, a najduže šest sati, ako bi to lice moglo dati podatke važne za krivični postupak i ako je vjerovatno da se njegovo saslušanje kasnije ne bi moglo izvršiti ili bi bilo povezano sa znatnim odugovlačenjem ili drugim teškoćama.

Policijski službenik uvijek postupa u skladu sa stavom 1 ovog člana, ako:

1) se radi o strancu;

2) postoji opasnost da se lice usljed starosti, bolesti ili drugih važnih razloga neće moći saslušati na glavnom pretresu.

Član 42

Policijski službenik upozoriće lice koje upućuje nadležnom državnom tužiocu da je dužno da se odmah ili u određenom roku javi nadležnom državnom tužiocu i upoznaće ga sa razlozima upućivanja.

Policijski službenik koji upućuje lice upoznaće nadležnog državnog tužioca sa podacima koje to lice može dati i izvršiće provjeru da li se upućeno lice javilo državnom tužiocu.

O upućivanju lica policijski službenik sastavlja službenu zabilješku, koja obavezno sadrži podatke o vremenu i mjestu upućivanja.

Član 43

Ukoliko se izlaskom na lice mjesta utvrdi da ne postoje osnovi sumnje da je izvršeno krivično djelo ili prekršaj, policijski službenik sačinjava službenu zabilješku o pregledu lica mjesta, koju dostavlja neposrednom rukovodiocu.

Član 44

O izvršenom uviđaju policijski službenik sačinjava zapisnik koji sadrži:

1) podatke o događaju povodom koga je izašao na lice mjesta, podatke o obavještanju nadležnog državnog tužioca i oštećenog, ko vrši uviđaj, podatke o licima koja prisustvuju uviđaju;

2) podatke o licu mjesta na kojem se vrši uviđaj, vrijeme vršenja i trajanja uviđaja, sa podacima o eventualnom prekidu i nastavljanju uviđaja i atmosferskim i drugim prilikama;

3) identifikacione podatke lica zatečenih na licu mjesta;

4) opšti izgled lica mjesta, osnovne dimenzije predmeta i objekata, njihov međusobni položaj i udaljenost;

5) opis tragova krivičnog djela i predmeta koji mogu poslužiti kao dokaz ili podatak da na mjestu događaja nema određenih tragova ili predmeta, ako to može biti od važnosti za krivični postupak;

6) kriminalističko – tehničke metode koje su primijenjene prilikom fiksiranja tragova i predmeta krivičnog djela, pojedinačno za svaki trag i predmet, ako su utvrđeni različitim metodama, i ko ih je utvrdio, koji su predmeti izuzeti sa lica mjesta, da li je izvršeno skiciranje, fotografisanje, audio ili audiovizuelno snimanje lica mjesta;

7) podatke o radu vještaka, ukoliko je prisustvovao uviđaju;

8) da li su lica koja su prisustvovala uviđaju zahtijevala da se u zapisnik unesu njihove primjedbe na vršenje uviđaja i koje su to primjedbe.

U zapisnik o uviđaju ne unosi se sadržaj obavještenja do kojih je policijski službenik došao izlaskom na lice mjesta i vršenjem uviđaja, kao ni zaključci policijskih službenika koji su izvedeni iz činjenica utvrđenih uviđajem ili iz drugih izjava (verzija o načinu izvršenja krivičnog djela, o kretanju učinioca, o osnovama sumnje i slično). Podaci o tim činjenicama unose se u službenu zabilješku.

Član 45

Ukoliko je izvršeno skiciranje, fotografisanje, audio ili audio vizuelno snimanje lica mjesta, skica, fotodokumentacija ili snimak će se priložiti uz zapisnik.

Zapisnik o uviđaju treba, po pravilu, sačiniti i potpisati na licu mjesta, a ako to nije moguće zapisnik će se sačiniti neposredno poslije preduzimanja radnje.

Zapisnik o uviđaju potpisuje policijski službenik koji je vršio uviđaj i zapisničar, ako je bio prisutan.

Član 46

Ukoliko je uviđaj izvršio nadležni državni tužilac, policijski službenik će, naročito ako se radi o krivičnom djelu gdje je učinilac nepoznat, zatražiti da se primjerak zapisnika o uviđaju dostavi nadležnoj organizacionoj jedinici.

Ukoliko nadležni državni tužilac ne unese u zapisnik o uviđaju određene činjenice za koje policijski službenik, koji učestvuje u vršenju uviđaja, smatra da mogu biti značajne za krivični postupak, sačinice o tim činjenicama službenu zabilješku.

Ukoliko uviđaj vrši policijski službenik ili mu je nadležni državni tužilac nakon izlaska na lice mjesta dozvolio da dovrši započeti uviđaj, zapisnik o uviđaju sačinjava policijski službenik i, uz krivičnu prijavu, dostavlja ga nadležnom državnom tužiocu.

Član 47

Kad policijski službenik koji vrši uviđaj ocijeni da postoje razlozi koji ukazuju na opasnost da se vještačenje kasnije ne bi moglo sa uspjehom izvršiti može odrediti potrebna vještačenja, osim obdukcije i ekshumacije leša.

Ukoliko nadležni državni tužilac dođe na lice mjesta u toku uviđaja, a policijski službenik je već odredio vještačenje, državni tužilac će odlučiti da li će se vještačenje nastaviti pod njegovim rukovodstvom ili pod rukovodstvom policijskog službenika koji je započeo vršenje uviđaja.

Kad se vještačenje i uviđaj vrše istovremeno, policijski službenik će u zapisniku o uviđaju, navesti zadatke koji su vještaku postavljeni i njegov nalaz i mišljenje.

Član 48

Kad na licu mjesta policijski službenik pronađe tragove ili predmete krivičnog djela ili prekršaja, a potrebno je izvršiti laboratorijska ili druga stručno-tehnička ispitivanja ili utvrditi istovjetnost traga, zatražiće od organizacione jedinice nadležne za forenzičke poslove da izvrši potrebnu analizu ili ispitivanje.

Prilikom ispitivanja određenih tragova i predmeta, organizaciona jedinica iz stava 1 ovog člana može nalaz i mišljenje rezultata ispitivanja dati u formi izvještaja. Izvještaj o ispitivanju se dostavlja organizacionoj jedinici koja je zatražila ispitivanje, a koja će ga dostaviti nadležnom državnom tužiocu.

Policijski službenik će u krivičnoj prijavi ili izvještaju koji dostavlja nadležnom državnom tužiocu navesti koje je tragove i predmete dostavio organizacionoj jedinici nadležnoj za forenzičke poslove, gdje se oni nalaze, kao i koje je vrste laboratorijskih ili drugih stručno-tehničkih ispitivanja tražio.

Policijski službenik nadležan za kriminalističko – tehničke poslove dužan je da, pri dostavljanju tragova ili predmeta radi vještačenja ili ispitivanja, preduzme odgovarajuće mjere obezbjeđenja kako bi se očuvala istovjetnost traga, odnosno cjelovitost uzorka, vodeći računa o pakovanju, čuvanju i obilježavanju tragova ili uzoraka prema vrsti, količini, kvalitetu i sastavu traga odnosno uzorka.

Član 49

Policijski službenik može, u skladu sa članom 83 Zakonika o krivičnom postupku, bez naredbe suda ući u tuđi stan ili druge prostorije ako:

- 1) držalac stana to traži,
- 2) je to neophodno radi sprječavanja vršenja krivičnog djela,
- 3) je to neophodno radi neposrednog hvatanja učinioca krivičnog djela, ili
- 4) je to neophodno radi spašavanja ljudi i imovine.

Pod drugim prostorijama, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se svaki zatvoreni prostor uz stan, kao i okolno ograđeno zemljište sa objektima i stvarima koje koristi držalac stana.

Pod neposrednim hvatanjem učinioca krivičnog djela u smislu stava 1 tačka 3 ovog člana, podrazumijeva se ulazak u stan i druge prostorije radi hvatanja učinioca krivičnog djela koji se dao u bjekstvo nakon što je zatečen u vršenju ili neposredno nakon izvršenog krivičnog djela.

Pod spašavanjem ljudi i imovine, u smislu stava 1 tačka 4 ovog člana, podrazumijeva se postojanje osnova sumnje da se priprema, vrši ili da je izvršeno krivično djelo kojim se ugrožava bezbjednost ljudi i imovine.

Član 50

Prije ulaska u tuđi stan ili druge prostorije, policijski službenik saopštava razloge zbog kojih ulazi, osim u slučajevima kad držalac stana to traži, kao i kad se to ne može učiniti zbog potrebe hitnog i iznenađenog postupanja.

O ulazu u tuđi stan i druge prostorije, odmah će se izdati pismena potvrda u kojoj će se navesti i razlog ulaza, kao i primjedbe ukoliko ih je bilo.

Član 51

Policijski službenik može se zadržati u tuđem stanu i drugim prostorijama, samo dok postoje razlozi zbog kojih je ušao.

Prilikom ulaza u tuđi stan i druge prostorije policijski službenik može, kad je to neophodno za uspješno izvršenje službenog zadatka, izvršiti pregled stana i drugih prostorija.

Pregled se vrši u prisustvu držaoca stana ili drugih prostorija.

Član 52

Policijski službenik može, u slučaju iz člana 49 stav 1 tač. 2, 3 i 4 ovog pravilnika i nasilno ući u tuđi stan i druge prostorije ako njihov držalac nije prisutan ili neće dobrovoljno da ih otvori.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, izbjegavaće se nepotrebna oštećenja.

Član 53

Ukoliko je policijski službenik ušao u stan i druge prostorije vojnog lica, o tome će se upoznati nadležna komanda Vojske Crne Gore.

U slučajevima iz člana 49 stav 1 tač. 2, 3 i 4 ovog pravilnika, policijski službenik može ući u vojne objekte i u njima vršiti pregled samo po odobrenju nadležnog vojnog starješine.

Član 54

Ukoliko se nakon ulaska i pregleda stana i drugih prostorija ukaže potreba da se izvrši pretresanje i privremeno oduzimanje predmeta policijski službenik postupa u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku.

Član 55

Policijski službenik ne smije ulaziti u prostorije diplomatskih i konzularnih predstavništava, misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija.

Izuzetno, policijski službenik može, na osnovu odobrenja neposrednog rukovodioca ući u prostorije diplomatskih i konzularnih predstavništava, misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija ako to zahtijeva šef diplomatskog i konzularnog predstavništva, šef misije i predstavništva međunarodne organizacije ili lice koje on odredi, uz prethodno pisano ovlaštenje i naknadno izdatu potvrdu o zahtjevu za ulazak policijskog službenika u ove prostorije.

Prostorije misija stranih država su zgrade ili djelovi zgrada i okolno ograđeno zemljište koje se, bez obzira na vlasništvo, koristi za potrebe misije, uključujući i rezidenciju (stan) šefa misije.

Prostorije diplomatskih i konzularnih predstavništava su zgrade ili djelovi zgrade i okolno ograđeno zemljište koje, bez obzira na vlasništvo, služi isključivo za njihove potrebe.

Član 56

U slučaju požara ili druge opšte opasnosti kad treba spašavati živote ljudi i imovinu većeg obima i kad nije moguće čekati poziv za ulazak u prostorije diplomatskih i konzularnih predstavništava, misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija, policijski službenik može ući u te prostorije i bez prethodnog zahtjeva lica iz člana 55 stav 2 ovog pravilnika, ali samo u prisustvu dva punoljetna građanina.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, policijski službenik ako je to moguće pribavlja prethodnu saglasnost neposrednog rukovodioca.

Član 57

O preduzetim radnjama iz čl. 49 do 56 ovog pravilnika, policijski službenik dužan je da podnese pisani izvještaj neposrednom rukovodiocu.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana i potvrdu iz člana 50 stav 2 ovog pravilnika, policijski službenik dostavlja nadležnom državnom tužiocu uz krivičnu prijavu, a u slučaju iz člana 54 ovog pravilnika izvještaj dostavlja i sudiji za istragu.

Član 58

Policijski službenik će privremeno oduzeti predmete:

- 1) koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom ili prekršajnom postupku;
- 2) za koje je Krivičnim zakonikom ili drugom zakonom propisana mjera bezbjednosti ili zaštitna mjera obavezno oduzimanje predmeta;
- 3) koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje krivičnog djela ili prekršaja ili koji su nastali izvršenjem krivičnog djela ili prekršaja.

Član 59

Policijski službenik privremeno oduzima predmete iz člana 58 ovog pravilnika kad:

- 1) izvršava odluku suda;
- 2) ih pronade prilikom pretresanja stana, drugih prostorija, pokretnih stvari i lica;
- 3) primjenjuje ovlašćenja iz člana 257 stav 2 Zakonika o krivičnom postupku, a postoji opasnost od odlaganja i ne može se sačekati da sud donese odluku o privremenom oduzimanju.

Član 60

Policijski službenik zatražiće od lica koje drži predmete koje treba privremeno oduzeti da ih preda, osim ako postoji bojazan da bi se na taj način predmeti uništili ili oštetili.

Ukoliko lice iz stava 1 ovog člana odbije da preda predmete, oduzimanje će se izvršiti prinudno.

Prilikom oduzimanja predmeta iz stava 1 ovog člana, izdaje se potvrda u kojoj se pojedinačno i detaljno opisuju oduzeti predmeti, tako da se jasno mogu razlikovati od drugih predmeta.

Ukoliko su predmeti pronađeni prilikom vršenja radnje o kojoj se sačinjava zapisnik, u zapisnik će se unijeti gdje su pronađeni i dati njihov opis istovjetno kao i u izdatoj potvrdi o oduzimanju.

Član 61

Predmeti koji se oduzimaju, a nije ih moguće popisati, staviće se u omot i zapečatiti. Na zapečaćeni omot stavlja se potpis policijskog službenika koji je izvršio pečaćenje, a vlasnik ili lice od koga su predmeti oduzeti mogu staviti svoj potpis ili pečat.

Lice čiji su predmeti zapečaćeni pozvaće se da prisustvuje otvaranju omota. Ukoliko se to lice ne odazove, omot će se otvoriti a predmeti pregledati i popisati u njegovom odsustvu, što će se konstatovati u zapisniku.

Član 62

Ne može se privremeno oduzeti arhiva, dokumenti i službena prepiska diplomatskih ili konzularnih predstavništava i misija stranih država, kao i propisno obilježene diplomatske i konzularne poštanske torbe (valize).

Član 63

Privremeno oduzete predmete policijski službenik dostavlja uz krivičnu prijavu nadležnom državnom tužiocu.

U slučaju kad oduzetim predmetima prijeti opasnost od propadanja ili umanjenja njihove vrijednosti, policijski službenik će o tome odmah obavijestiti nadležnog državnog tužioca radi donošenja odluke suda o privremenom oduzimanju i staranju nad tim predmetima.

Član 64

Privremeno oduzeti predmeti vrate se vlasniku ili držaocu čim prestanu razlozi zbog kojih su ti predmeti oduzeti, ako krivični ili prekršajni postupak ne bude pokrenut, odnosno ako se u roku od tri mjeseca ne podnese krivična prijava.

Policijski službenik neće postupiti na način iz stava 1 ovog člana, ako se radi o predmetima za koje je zakonom propisana mjera bezbjednosti ili zaštitna mjera obaveznog oduzimanja predmeta.

O vraćanju predmeta iz stava 1 ovog člana policijski službenik izdaje potvrdu.

Član 65

Kad postoje osnovi sumnje da je izvršeno krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili prekršaj, policijski službenik može, u skladu sa zakonom, prikupljati obavještenja od građana za koje je vjerovatno da imaju saznanja o krivičnom djelu i učiniocu ili saznanja o prekršaju.

Policijski službenik može, u skladu sa zakonom, prikupljati obavještenja od građana u službenim prostorijama, na radnom mjestu građanina, drugom pogodnom mjestu, a uz njegov prethodni pristanak i u njegovom stanu.

Na zahtjev lica prikupljanju obavještenja može prisustvovati njegov advokat.

Prikupljanje obavještenja od građana može trajati samo koliko je potrebno da se dobije potrebno obavještenje, a najduže šest sati. Lice koje ne želi da pruži obavještenje ne može se zadržavati.

Prilikom prikupljanja obavještenja od žrtve krivičnog djela policijski službenik postupava obazrivo.

Obavještenja iz stava 1 ovog člana policijski službenik prikuplja po nalogu neposrednog rukovodioca, samoinicijativno ili po zahtjevu nadležnog državnog tužioca.

Član 66

Prikupljanje obavještenja od maloljetnika preduzima policijski službenik koji ima posebna znanja iz oblasti prava djeteta, po pravilu u prisustvu roditelja, staratelja, usvojioca, hranitelja odnosno lica kojem je maloljetnik povjeren na njegu, vaspitanje i obrazovanje (u daljem tekstu: zakonski zastupnik), po mogućnosti u stanu maloljetnika.

Prikupljanju obavještenja od maloljetnika neće prisustvovati njegov zakonski zastupnik, ako postoji sumnja da je to lice izvršilo krivično djelo ili prekršaj na štetu maloljetnika.

Član 67

Policijski službenik može da, u slučaju iz člana 65 stav 1 ovog pravilnika, prikuplja obavještenja od lica koja se nalaze na izdržavanju kazne zatvora ili mjere bezbjednosti iz člana 67 tač. 1, 3 i 4 Krivičnog zakonika.

Kad prikuplja obavještenja od lica iz stava 1 ovog člana, policijski službenik se obraća starješini organa uprave nadležnog za poslove izvršenja krivičnih sankcija, odnosno direktoru zdravstvene ili druge specijalizovane ustanove, i zahtijeva da mu se omogući razgovor sa određenim licem.

Odredbe st. 1 i 2 ovog člana, odnose se i na prikupljanje obavještenja od lica koja se nalaze na izdržavanju kazne zatvora ili zaštitne mjere zbog učinjenog prekršaja.

Na prikupljanje obavještenja od lica iz st. 1 i 3 ovog člana, shodno se primjenjuju odredbe člana 65 st. 3 i 4 i člana 66 ovog pravilnika.

Član 68

Policijski službenik o prikupljenim obavještenjima sačinjava službenu zabilješku ili uzima pisanu izjavu na zapisnik, odnosno snima izjavu pomoću uređaja za audio ili audiovizuelno snimanje.

Službena zabilješka ili zapisnik o datom obavještenju pročit će se licu koje je obavještenje dalo. Lice može dati primjedbe koje će se unijeti u službenu zabilješku ili zapisnik.

Član 69

O prikupljanju obavještenja od građana pomoću uređaja za audio ili audiovizuelno snimanje, prethodno se obavještava lice koje daje izjavu i istovremeno poučava da zatraži reprodukovanje snimka radi provjeravanja date izjave.

Snimak iz stava 1 ovog člana sadrži: naziv organizacione jedinice, ime i prezime policijskog službenika, mjesto gdje se preduzima radnja, dan i čas kad je radnja započeta i završena, imena i prezimena prisutnih lica i u kom svojstvu prisustvuju, kao i naznačenje predmeta i podatke potrebne za identifikaciju lica čija se izjava snima.

U službenu zabilješku ili zapisnik o prikupljenim obavještenjima unijeće se da je izvršeno snimanje, ko je snimanje izvršio, da je lice upoznato sa pravima iz stava 1 ovog člana i gdje se snimak čuva ako nije priložen spisima predmeta.

Na zahtjev lica koje je dalo izjavu snimak će se odmah reprodukovati, a ispravke ili objašnjenja tog lica će se snimiti, što će se konstatovati u službenu zabilješku ili zapisnik o prikupljenim obavještenjima.

Kad se obavještenja uzimaju od više lica, a snimanje se vrši na istom uređaju, policijski službenik obavezan je da snimanje izvrši na način da se sa sigurnošću može utvrditi koje je lice i šta izjavilo.

Snimljeno obavještenje se može potpuno ili djelimično prepisati i priložiti uz službenu zabilješku ili zapisnik o prikupljenim obavještenjima, a njegov sadržaj ovjerava potpisom policijski službenik koji je izvršio snimanje.

Član 70

Poligrafsko testiranje vrši policijski službenik koji je za to stručno osposobljen (u daljem tekstu: poligrafski ispitivač).

Prije sprovođenja poligrafskog testiranja, poligrafski ispitivač dužan je da lice koje ispituje upozna:

- 1) sa radom poligrafa;
- 2) sa pravom da se ne podvrgne testiranju;
- 3) da rezultat testiranja ne može biti upotrijebljen kao dokaz u postupku.

Poligrafsko testiranje se može sprovoditi samo na osnovu pisane saglasnosti lica.

Pisanu saglasnost za poligrafsko testiranje maloljetnika daje njegov zakonski zastupnik. Ako je zakonski zastupnik mogući učinilac krivičnog djela na štetu maloljetnika, saglasnost za poligrafsko testiranje daje nadležna ustanova za socijalnu i dječiju zaštitu (u daljem tekstu: Centar za socijalni rad).

Član 71

Poligrafski ispitivač je dužan da prekine poligrafsko testiranje ako lice koje se ispituje povuče saglasnost za poligrafsko testiranje.

Poligrafskom testiranju se ne smije podvrgnuti lice koje:

- 1) je pod dejstvom alkohola, opojnih droga ili drugih psiho-aktivnih supstanci;
- 2) ima teško oboljenje srca;
- 3) je u stresnom stanju;
- 4) uzima lijekove za smirenje;
- 5) pokazuje vidljive znake duševne bolesti ili poremećenosti;
- 6) osjeća intenzivni fizički bol;
- 7) je trudnica i porodilja;
- 8) je dijete.

Poligrafski ispitivač je obavezan da prije poligrafskog testiranja, upozori lice koje ispituje da se ne smije podvrgnuti poligrafskom testiranju ako postoji neki od razloga iz stava 2 ovog člana.

Član 72

Braniocu osumnjičenog i zakonskom zastupniku omogućuje se praćenje poligrafskog testiranja iz odvojene prostorije, putem transparentnog ogledala ili zatvorenog sistema za snimanje i prenos slike i zvuka, ako za to postoje tehnički uslovi.

Član 73

Policijski službenik može pregledati određene objekte i prostorije državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika i ostvariti uvid u njihovu dokumentaciju i izvršiti antiteroristički pregled ako postoje osnovi sumnje da je izvršeno krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili prekršaj kad je to potrebno da se:

- 1) pronade učinilac krivičnog djela ili prekršaja ili spriječi njegovo bjekstvo;
- 2) otkriju i obezbijede tragovi krivičnog djela ili prekršaja i predmeti i podaci koji mogu biti korisni za uspješno vođenje postupka.

Policijski službenik izvršiće pregled iz stava 1 ovog člana vizuelno, a antiteroristički pregled izvršiće se i korišćenjem odgovarajuće tehničke opreme. Ukoliko se tokom pregleda ukaže potreba da se izvrši pretresanje, policijski službenik će postupiti u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku.

Član 74

Policijski službenik ovlašćen je da, po saznanju ili primljenoj prijavi o prisutnosti sumnjive naprave ili druge opasnosti, uđe u objekte i prostorije državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika i izvrši njihov pregled i pregled dokumentacije radi provjere i otklanjanja opasnosti.

Policijski službenik može, radi otklanjanja opasnosti, da o opasnosti upozori prisutna lica ili da naredi njihovo udaljavanje, kao i da za potrebno vrijeme ograniči kretanje na određenom prostoru.

Član 75

Antiteroristički pregled podrazumijeva traženje, identifikovanje, proučavanje, onesposobljavanje i odstranjivanje sumnjivih naprava i predmeta, odnosno sredstava koja u zakonom određenim slučajevima ugrožavaju ili bi mogla ugroziti bezbjednost građana i imovine, bezbjednost određenih lica, objekata i povjerljivih podataka ili bezbjednost javnih okupljanja (protivdiverziona, hemijsko-bakteriološko-radiološki i drugi pregled).

Član 76

Policijski službenik, prilikom vršenja antiterorističkog pregleda, zahtijeva:

- 1) učestvovanje lica nadležnog za infrastrukturu pregledanog prostora, objekta, odnosno područja (energetska, informatička i telekomunikaciona infrastruktura, protivpožarni i protivprovalni bezbjednosni sistemi, klimatski sistemi, grejna i ventilaciona instalacija i dr.), i
- 2) odstranjivanje određenih sumnjivih naprava i predmeta iz prostorija, objekata, prevoznih sredstava i područja, isključivanje određenih sistema i kontrolu pristupa lica do pretraživanih prostorija, objekata, prevoznih sredstava i područja.

Član 77

Policijski službenik izvršiće antiteroristički pregled svih sumnjivih paketa, poštanskih i drugih vrsta pošiljki upućenih policiji i na adrese lica čije obezbjeđivanje vrši policija, kao i objekata i prostora nad kojima se sprovode mjere obezbjeđenja.

Član 78

Sumnjivim napravama, predmetima i sredstvima iz čl. 74 i 75 ovog pravilnika, smatraju se eksplozivna, zapaljiva, otrovna, radioaktivna i druga sredstva, tečnosti, supstance i gasovi podobni za napad i ugrožavanje života i zdravlja građana, imovine ili za zagađivanje okoline.

Pronađene sumnjive naprave, predmete i sredstva, policijski službenik identifikuje, neutralizuje i odstranjuje, a ako nema druge mogućnosti, može da ih uništi, skladu sa zakonom.

Član 79

Pregled objekata i prostorija i uvid u dokumentaciju vrši se u prisustvu starješine državnog organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave i odgovornog lica u privrednom društvu i drugom pravnom licu, kome se prethodno saopštavaju razlozi pregleda odnosno uvida, osim u slučaju vršenja antiterorističkog pregleda kad, iz razloga bezbjednosti, na osnovu procjene policijskog službenika, ta lica neće prisustvovati.

Pregled vojnih objekata i uvid u dokumentaciju Vojske Crne Gore, kao i antiteroristički pregled, policijski službenik može izvršiti samo po odobrenju nadležnog vojnog starješine.

O pregledu objekata i prostorija i izvršenom uvidu u dokumentaciju iz stava 1 ovog člana, policijski službenik sačinjava službenu zabilješku, a o izvršenom antiterorističkom pregledu, sačinjava se izvještaj ili zapisnik.

Ukoliko pregledom objekata i prostorija i uvidom u dokumentaciju iz stava 1 ovog člana ili antiterorističkim pregledom policijski službenik pronađe predmete koji se moraju oduzeti ili koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom postupku ti predmeti će se oduzeti.

O oduzetim predmetima, policijski službenik je dužan da izda potvrdu.

Član 80

Kriminalističko – taktičke radnje ograničenja kretanja određenih lica na određenom prostoru za potrebno vrijeme su:

- 1) blokada;
- 2) racija;
- 3) zasjeda;
- 4) potjera.

Odluku o sprovođenju kriminalističko – taktičkih radnji iz stava 1 ovog člana donosi rukovodilac nadležne organizacione jedinice ili lice koje on ovlasti, a ako se radnje preduzimaju na području nadležnosti više organizacionih jedinica, odluku donosi direktor policije (u daljem tekstu: direktor) ili lice koje on ovlasti.

Član 81

Blokada se uspostavlja na javnim površinama ili prostorima na način da se nadzire djelimično ili potpuno ulazak i/ili izlazak lica i prevoznih sredstava sa blokiranog prostora.

Blokada se može preduzimati samostalno ili u kombinaciji sa kriminalističko - taktičkim radnjama ograničenog kretanja određenih lica na određenom prostoru za potrebno vrijeme, kao i dokaznim radnjama.

Kad su ispunjeni zakonom predviđeni uslovi blokada se može preduzimati kao mjera kojom se obezbjeđuje svrsishodnost sprovođenja drugih poslova i ovlašćenja, a prvenstveno ulaska i pregleda objekata i prostora, ulaska u tuđi stan i druge prostorije i pregleda prevoznih sredstava, putnika i prtljaga.

Blokada se sprovodi na osnovu plana.

Plan za sprovođenje blokade donosi rukovodilac organizacione jedinice nadležne za poslove opšte nadležnosti.

Lica iz člana 80 stav 2 ovog pravilnika izdaju naređenja o sprovođenju blokade i o tome upoznaju organizacionu jedinicu nadležnu za koordiniranje i usmjeravanje rada organizacionih jedinica i dežurnih službi (operativno komunikacioni centar).

Član 82

Racija se preduzima u cilju iznenadne kontrole lica koja se nalaze na određenom mjestu, objektu ili prostoru.

Zasjeda se organizuje na pravcu ili mjestu gdje se očekuje izvršenje krivičnog djela, otkrivanje ili hvatanje učinilaca.

Racija i zasjeda sprovode se na osnovu plana.

Plan iz stava 3 ovog člana sadrži: dan, mjesto, vrijeme, ciljeve, radnje, način postupanja svakog policijskog službenika, naoružanje i opremu, način ostvarivanja komunikacije, mogućnost uključivanja dodatnih snaga i sredstava.

Plan iz stava 3 ovog člana, po pravilu, donosi se u pisanoj formi.

Policijski službenik koji rukovodi racijom, odnosno zasjedom dužan je da prije upućivanja u raciju, odnosno zasjedu provjeri da li su policijski službenici upoznati sa zadacima koje tokom tih kriminalističko - taktičkih radnji trebaju da preduzimaju i, u slučaju potrebe, dodatno im usmeno pojasni te poslove i zadatke.

Ukoliko se iz razloga hitnosti policijski službenici upućuju na izvršenje racije ili zasjede prije donošenja plana, policijski službenik koji rukovodi racijom odnosno zasjedom usmeno ih upoznaje sa sadržajem plana i pojašnjava im poslove i zadatke, a nakon toga sačinjava plan u pisanom obliku.

Član 83

Potjera za licima vrši se sistematskim i neprekidnim preduzimanjem odgovarajućih mjera i radnji na određenom području, pretresanjem zemljišta i objekata, postavljanjem zasjede, ograničenjem kretanja lica na određenom prostoru ili objektu, organizovanjem blokada i dr., kad se kroz redovno vršenje poslova, ne mogu uhvatiti učinioci težih krivičnih djela, odbjegli osuđenici, lica lišena slobode, kao i lica udružena radi vršenja krivičnih djela.

Potjerom rukovodi rukovodilac nadležne organizacione jedinice ili lice koje on ovlasti. Ukoliko potjeru treba organizovati na teritoriji više opština, rukovodioca potjere, određuje direktor.

Potjera se organizuje i izvodi prema planu koji sastavlja rukovodilac potjere.

Planom potjere se, određuje područje na kojem se potjera izvodi, broj policijskih službenika koji učestvuju u potjeri, zadaci i način njihovog izvršavanja, vrsta naoružanja, tehnička i druga pomoćna sredstva i sl.

Član 84

U cilju prikupljanja obavještenja koja mogu biti od koristi za uspješno vođenje krivičnog postupka, policija može javno raspisati nagradu.

Raspisivanje nagrade objavljuje se preko medija ili na drugi pogodan način.

Član 85

Provjera identičnosti telekomunikacijskih adresa, koje su u određenom vremenu uspostavile vezu, sprovodi se na osnovu pisanog zahtjeva policijskog službenika uz odobrenje direktora ili lica koje on ovlasti.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana, dostavlja se organizacionoj jedinici nadležnoj za provjeru identičnosti telekomunikacijskih adresa, i sadrži:

- 1) razlog zbog kojeg se provjera traži;
- 2) parametre po kojima će se provjera vršiti;
- 3) cilj vršenja provjere;
- 4) naziv organizacione jedinice kojoj se dostavlja odgovor i način na koji se dostavlja odgovor;
- 5) druga saznanja poznata policijskom službeniku koja mogu koristiti ili olakšati vršenje provjere.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana dostavlja se i odluka suda.

Član 86

Nakon sprovedene provjere identičnosti telekomunikacijskih adresa organizaciona jedinica iz člana 85 stav 2 ovog pravilnika, dostavlja odgovor direktoru ili licu koje on ovlasti.

Odgovor iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) raspoložive podatke o identitetu vlasnika odnosno korisnika sredstva elektronske komunikacije;
- 2) obrađeni listing elektronskih komunikacija;
- 3) druga saznanja poznata policijskim službenicima koja mogu koristiti za obavljanje policijskih poslova;
- 4) analitički izvještaj.

Član 87

Policijski službenik može izvršiti pregled prevoznih sredstava, putnika i prtljaga kad:

- 1) ne raspolaze sa dovoljno podataka za pojedinačno određivanje prevoznog sredstva ili lica, a raspoloživi podaci opravdavaju osnove sumnje da će se u određenim vrstama prevoznih sredstava ili kod putnika ili u njihovom prtljagu pronaći lica koja se traže ili tragovi ili predmeti krivičnog djela ili prekršaja,
- 2) vrši poslove granične kontrole.

Član 88

Pregledom prevoznog sredstva smatra se pregled svih otvorenih i zatvorenih prostora prevoznog sredstva i predmeta koji se prevoze.

Pregled prevoznih sredstava, putnika i prtljaga policijski službenik može vršiti vizuelno, dodirrom, upotrebom drugih čula, uvidom u sadržaj korišćenjem tehničkih sredstava (ogledala, detektora, optičke sonde i sl.) ili službenog psa.

Pregledom putnika smatra se spoljni pregled odjeće i obuće, kao i predmeta koje lice nosi. Putnicima se smatraju i lica zatečena na prostoru namijenjenom za okupljanje putnika (stanični peroni, aerodromi, pristaništa, područja graničnih prelaza i sl.).

Pregledom prtljaga smatra se spoljni pregled prtljaga.

Član 89

Policijski službenik će prije pregleda iz člana 87 ovog pravilnika, saopštiti licu razloge zbog kojih se pregled vrši i pozvati ga da pokaže predmete koje ima kod sebe ili u prevoznom sredstvu, osim ako bi se na taj način dovelo u pitanje izvršenje službenog zadatka.

Ukoliko lice odbije da omogući pregled ili da pokaže predmete u prevoznom sredstvu, policijski službenik može, uz prethodno upozorenje, prinudno otvoriti zatvoreno prevozno sredstvo i izvršiti pregled.

Policijski službenik će prilikom prinudnog otvaranja zatvorenog prevoznog sredstva nastojati da ne prouzrokuje štetu, a ako šteta ipak nastane nakon otvaranja, dužan je da preduzme mjere da se nastala oštećenja zabilježe fotografijom ili na drugi pogodan način.

Član 90

Pregled prevoznog sredstva i predmeta koji se u njemu nalaze i prtljaga policijski službenik vrši u prisustvu lica koje je upravljalo prevoznim sredstvom, odnosno lica čiji se predmeti ili prtljag pregleda.

Prilikom pregleda prevoznih sredstava policijski službenik može iz tog sredstva udaljiti putnike dok se ne izvrši pregled.

Pregled putnika vrši policijski službenik istog pola kao i lice nad kojim se vrši pregled.

Pregled putnika vrše dva policijska službenika, na način da jedan policijski službenik vrši pregled dok drugi policijski službenik brine za njegovu bezbjednost, a izuzetno, ukoliko za to postoje opravdani razlozi, pregled može vršiti jedan policijski službenik.

Ukoliko se prilikom pregleda iz člana 87 ovog pravilnika pronađu predmeti koje, u skladu sa zakonom, treba oduzeti, policijski službenik postupi u skladu sa članom 60 ovog pravilnika.

O izvršenom pregledu prevoznog sredstva, putnika i prtljaga policijski službenik sastavlja službenu zabilješku.

Član 91

Ukoliko policijski službenik prilikom pregleda iz člana 87 ovog pravilnika utvrdi da postoje okolnosti zbog kojih je potrebno izvršiti pretresanje prevoznih sredstava, putnika i prtljaga postupi u skladu sa članom 83 stav 6 Zakonika o krivičnom postupku.

Prije pretresa iz stava 1 ovog člana policijski službenik će obavijestiti nadležnog državnog tužioca i postupi prema njegovom nalogu.

Ukoliko policijski službenik prilikom pregleda iz člana 87 stav 1 tačka 2 ovog pravilnika utvrdi da postoje okolnosti zbog kojih je potrebno izvršiti pretres prevoznih sredstava, putnika i prtljaga, izvršiće pretres u skladu sa Zakonom o graničnoj kontroli.

Član 92

Ukoliko postoje osnovi sumnje da je izvršeno krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, policijski službenik može, u skladu sa zakonom, uzimati uzorke za DNK analizu, kad je to potrebno u cilju:

- 1) utvrđivanja identiteta lica u skladu sa članom 102 ovog pravilnika;
- 2) poređenja sa drugim biološkim tragovima;
- 3) poređenja sa drugim DNK profilima.

Uzimanje uzorka pljuvačke radi sprovođenja DNK analize, može se obaviti bez pristanka lica.

Član 93

Utvrđivanje identiteta lica vrši se:

- 1) uvidom u ličnu kartu ili drugu ispravu sa fotografijom iz koje se može utvrditi identitet lica (legitimisanje);
- 2) uzimanjem ličnog opisa, uključujući i tjelesni pregled radi utvrđivanja postojanja osobenih znakova i upoređenja sa već postojećim opisom;
- 3) fotografisanjem i upoređivanjem fotografije sa već postojećim fotografijama;
- 4) uzimanjem otiska prstiju i upoređivanje sa već postojećim otiscima;
- 5) uzimanjem uzoraka radi sprovođenja DNK analize i upoređivanjem profila dobijenog analizom sa DNK profilom koji se nalazi u DNK registru;
- 6) prepoznavanjem lica suočavanjem ili na osnovu fotografije koja se pokazuje roditeljima, srodnicima ili drugim licima koja to lice poznaju;
- 7) provjerom podataka koje je o sebi dalo lice preko roditelja, srodnika i drugih lica koja to lice poznaju, i
- 8) uvidom u matične registre rođenih, vjenčanih i umrlih ili u druge službene registre i isprave.

Član 94

Utvrđivanje identiteta lica sprovodi se naročito za:

- 1) lica koja su po bilo kom osnovu lišena slobode;
- 2) lica za koja postoje osnovi sumnje da su izvršila krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti;
- 3) lica koja uskraćuju davanje podataka o sebi ili ako postoji sumnja da o sebi daju lažne podatke ili da im je lična karta, putna ili druga isprava falsifikovana;
- 4) strance koji na teritoriji Crne Gore izvrše krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili prekršaj za koje se može izreći kazna zatvora;

5) strance kojima je izrečena zaštitna mjera udaljenja i mjera bezbjednosti protjerivanja, ili im je zabranjen ulazak u Crnu Goru;

6) lica koja zbog svojih psihičkih ili fizičkih nedostataka nijesu u stanju da o sebi daju podatke;

7) lica za koja to zahtijeva sud, nadležni državni tužilac ili drugi nadležni organ, i

8) nađene nepoznate leševe.

Član 95

Policijski službenik dužan je da utvrdi identitet lica legitimisanjem ako:

1) ga treba lišiti slobode, dovesti, uputiti ili zadržati;

2) se od njega prikupljaju obavještenja o izvršenom krivičnom djelu ili prekršaju;

3) se nad njim vrši pretres, spoljni pregled odjeće ili pregled prtljaga ili se preduzima neka druga službena mjera ili radnja zbog postojanja osnova sumnje da je izvršeno krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili prekršaj;

4) se zatekne na mjestu ili u objektu gdje je pristup zabranjen;

5) se zatekne na mjestu ili objektu bez dozvole, ako je pristup na mjesto ili objekat dozvoljen samo uz propisanu dozvolu;

6) dolazi u službene prostorije policije ili prostorije državnih organa i organa državne uprave koje obezbjeđuje policija;

7) prijavi izvršenje krivičnog djela ili prekršaja ili njihovih učinilaca, odnosno daje obavještenje od interesa za rad policije, ukoliko se lice tome ne protivi.

Član 96

Prije utvrđivanja identiteta lica legitimisanjem, policijski službenik se usmeno obraća licu koje treba legitimisati, sa zahtjevom da pokaže i stavi na uvid ličnu kartu ili drugu ispravu sa fotografijom iz koje se može utvrditi njegov identitet, a na zahtjev lica policijski službenik je dužan da ga upozna sa razlozima legitimisanja.

Policijski službenik će, u slučaju da legitimisano lice treba dovesti ili zadržati, njegovu ličnu kartu ili drugu ispravu zadržati do predaje lica nadležnom organu ili dok traju razlozi za zadržavanje.

Ukoliko pored radnje legitimisanja policijski službenik preduzima još neku službenu radnju, u zapisnik ili službenu zabilješku o toj radnji unosi konstataciju o legitimisanju.

Član 97

Policijski službenik, prilikom legitimisanja može izvršiti provjeru da li se podaci o tom licu nalaze u evidencijama koje, u skladu sa zakonom, vodi policija.

Član 98

Poznata lica legitimišu se samo u slučajevima kad je potrebno utvrditi određene lične podatke koji su policijskom službeniku neophodni za obavljanje policijskih poslova.

Član 99

Utvrđivanje identiteta maloljetnika mora se sprovesti sa posebnom pažnjom, vodeći računa o duševnoj razvijenosti, osjetljivosti, ličnim svojstvima i privatnosti maloljetnika.

Provjera identiteta za maloljetnika koji ne posjeduje ispravu sa fotografijom vrši se na osnovu vjerodostojnog iskaza njegovog zakonskog zastupnika. U tu svrhu zakonski zastupnik može se pozivati u službene prostorije policije.

U cilju provjere identiteta maloljetnika koji je stranac mogu se koristiti obavještenja dobijena posredstvom diplomatskog predstavništva države porijekla, odnosno podatke dobijene putem međunarodne policijske saradnje.

Član 100

Policijski službenik je dužan da preduzme potrebne mjere i radnje u cilju utvrđivanja identiteta učinioca krivičnog djela i istovjetnosti predmeta kad postoje osnovi sumnje da je predmet u vezi sa izvršenjem krivičnog djela ili prekršaja, bilo da je pribavljen, nastao ili je njime izvršeno krivično djelo ili prekršaj.

Za utvrđivanje identiteta učinilaca krivičnog djela, policijski službenici mogu koristiti: lični opis, crtež i album fotografija učinilaca krivičnih djela, kao i prepoznavanje.

U postupku za utvrđivanje istovjetnosti predmeta treba utvrditi individualna svojstva predmeta po kojima se razlikuju od drugih istovrsnih predmeta (oblik, količina, boja, težina, fabrička oznaka, posebne oznake - obilježja, oštećenja i sl.).

Član 101

U cilju utvrđivanja identiteta lica i leševa i istovjetnosti predmeta može se raspisati potraga i u medijima objaviti fotografija ili opis lica, predmeta ili leševa, čiji identitet treba utvrditi u skladu sa zakonom.

Ako se objavljivanje fotografije iz stava 1 ovog člana odnosi na lice osumnjičeno za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, policijski službenik će prethodno pribaviti odobrenje nadležnog državnog tužioca.

Član 102

Policijski službenik može fotografisati lice i uzimati otiske prstiju lica:

- 1) za koje postoje osnovi sumnje da je učinilac krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti;
- 2) protiv koga je podnesena krivična prijava zbog krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti;
- 3) protiv koga se sprovodi istraga;
- 4) čija se istovjetnost na drugi način ne može utvrditi, i
- 5) na zahtjev ili po odobrenju nadležnog državnog tužioca.

Policijski službenik je dužan da prilikom vršenja svojih poslova, a naročito prilikom lišavanja slobode, dovođenja i zadržavanja lica izvrši provjeru da li su tom licu već uzeti otisci prstiju i da li je potrebno dopuniti postojeću zbirku ponovnim uzimanjem otisaka prstiju, da li je fotografisano i da li je potrebno obnoviti fotografiju.

Prilikom vršenja uviđaja za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, policijski službenik može, kad je to potrebno, utvrditi kome pripadaju otisci prstiju ili dlanova koji su pronađeni na pojedinim predmetima i uzeti otiske prstiju od lica za koje postoji vjerovatnoća da su mogla doći u dodir sa tim predmetima.

Radnja iz stava 3 ovog člana, može se izvršiti i bez pristanka lica od koga se uzimaju otisci prstiju.

Član 103

Potragu za licima i stvarima preduzimaju policijski službenici radi pronalaženja i hvatanja učinilaca krivičnih djela ili prekršaja, pronalaženja predmeta koji su u vezi sa određenim krivičnim djelom ili prekršajem, pronalaženja određenih lica, utvrđivanja identiteta nepoznatih lica i leševa i pribavljanja podataka o licima ili predmetima.

Potruga se vrši organizovanjem blokade, zasjede, ograničenja kretanja lica na određenom prostoru ili objektu, prikupljanjem podataka, kontrolom, osmatranjem pojedinih punktova, pregledom prevoznih sredstava, lica i prtljaga i pretresanjem terena.

Policijski službenik može vršiti pretraživanje terena radi pronalaska žrtve krivičnog djela, predmeta ili tragova krivičnog djela i nestalih lica.

Kad se traže žrtve krivičnog djela i nastradala lica policijski službenik može zatražiti pomoć građana.

Član 104

Potruga za licima i stvarima se pokreće raspisivanjem potjernice, objave ili raspisa o traganju.

Potjernica je akt koji, u skladu sa zakonom, raspisuje policija na osnovu naredbe suda ili rukovodioca organa uprave nadležnog za izvršenje krivičnih sankcija u cilju:

1) traganja za okrivljenim koji se nalazi u bjekstvu a protiv koga je pokrenut krivični postupak zbog krivičnog djela za koje je po zakonu propisana kazna zatvora od tri godine ili teža kazna, a postoji naredba za njegovo dovođenje ili rješenje o određivanju pritvora;

2) traganja za osuđenim licem koje treba da otpočne sa izdržavanjem kazne zatvora odnosno zavodske mjere, a koje se krije ili se nalazi u bjekstvu;

3) traganja za osuđenim licem koji je pobjegao iz organa uprave nadležnog za izvršenje krivičnih sankcija, odnosno iz ustanove u kojoj se izdržava zavodska mjera.

Objavu policija raspisuje u cilju:

1) pronalaska ili prikupljanja podataka o predmetima koji su u vezi sa krivičnim djelom ili prekršajem;

2) pronalaženja nestalog lica;

3) identifikacije pronađenog nepoznatog leša;

4) utvrđivanja adrese okrivljenog čije je mjesto prebivališta odnosno boravišta nepoznato.

Raspis o traganju policija raspisuje:

1) za licem za koje postoji osnovana sumnja da je izvršilo krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili prekršaj;

2) za licem koje može dati potrebna obavještenja o krivičnom djelu, prekršaju ili učiniocu;

3) na zahtjev nadležnog organa, odnosno ustanove, koji je podnjet u skladu sa posebnim zakonom;

4) na zahtjev zakonskog zastupnika lica odbjeglog od kuće i u drugim slučajevima, u skladu sa posebnim propisima.

Član 105

Prema teritoriji na kojoj se sprovode, potrage mogu biti lokalne, centralne i međunarodne.

Lokalna potraga može se raspisati na teritoriji jedne ili više opština, ako se pretpostavlja da je predmet potrage na određenom području ili u jednom od više određenih mjesta ili da se lice udaljilo u određenom pravcu.

Centralnu potragu preduzimaju sve organizacione jedinice policije na teritoriji Crne Gore.

Raspisivanje međunarodne potrage vrši se u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku.

Potragu raspisuje organizaciona jedinica nadležna po mjestu sjedišta organa koji je donio akt o njenom izdavanju i procjenjuje koje mjere traganja treba preduzeti i odlučuje da li će raspisati lokalnu, centralnu ili predložiti raspisivanje međunarodne potrage, a nakon raspisivanja potrage preduzima potrebne mjere i prati njihovo ostvarenje.

Član 106

Potrage za licima i stvarima unose se u informacioni sistem organa nadležnog za unutrašnje poslove.

Policijski službenici prilikom preuzimanja službe upoznaju se sa raspisanim potragama, a po potrebi prije upućivanja na izvršenje zadataka daju im se na uvid i fotografije lica za kojima se traga.

Član 107

Organizaciona jedinica koja je raspisala potragu obustavlja potragu na način na koji je raspisana.

Po pronalasku lica za kojim se traga, leša, predmeta ili adrese, bez odlaganja obavijestiće se organizaciona jedinica iz stava 1 ovog člana.

Izuzetno, ako se dođe do saznanja da je lice koje je lišeno slobode odmah nakon privođenja nadležnom organu pušteno na slobodu, ili da je nastupila zastarjelost krivičnog gonjenja ili izvršenja kazne, ili da su nastupili drugi razlozi zbog kojih potjernica ili objava nije više potrebna, organizaciona jedinica iz stava 1 obustaviće potragu i prije dobijanja obavještenja ili naredbe o obustavi od nadležnog organa ili ustanove.

Član 108

Policijski službenik će prijavu o nestanku lica ili predmeta primiti na zapisnik ili sačiniti službenu zabilješku.

Policijski službenik dužan je da odmah preduzme potrebne mjere u cilju pronalaska lica i predmeta za kojima se traga.

O preduzetim mjerama iz stava 2 ovog člana policijski službenik sačinjava službenu zabilješku koja se, sa zapisnikom ili službenom zabilješkom iz stava 1 ovog člana, ulaže u spise predmeta.

O preduzetim mjerama iz stava 2 ovog člana policijski službenik obavještava podnosioca prijave o nestanku lica ili predmeta, u roku od 30 dana od dana prijema prijave, a po potrebi i periodično.

IV. ODRŽAVANJE JAVNOG REDA I MIRA

Član 109

Poslovima održavanja javnog reda i mira, u smislu ovog pravilnika, smatraju se:

- 1) otklanjanje uzroka koji izazivaju narušavanje javnog reda i mira;
- 2) sprječavanje narušavanja javnog reda i mira;
- 3) uspostavljanje javnog reda i mira u slučajevima kad je narušen;
- 4) održavanje javnog reda i mira na javnim mjestima u slučajevima kad se na njima okuplja veći broj građana, i
- 5) preduzimanje određenih radnji u cilju vođenja prekršajnog postupka protiv lica koja su narušila javni red i mir.

Član 110

Radi otklanjanja uzroka koji izazivaju narušavanje javnog reda i mira, policijski službenik je dužan da prati pojave od značaja za javni red i mir na bezbjednosnom sektoru i da svojom preventivnom aktivnošću doprinosi održavanju javnog reda i mira.

Član 111

U cilju sprječavanja narušavanja javnog reda i mira policijski službenik:

- 1) obilazi bezbjednosni sektor i osmatra prostor i pojave, naročito javna mjesta na kojima se okuplja veći broj građana (željezničke i autobuske stanice, luke, pristaništa, aerodrome, tržnice, trgovi i sl.);
- 2) prati ponašanje i kretanje lica sklonih narušavanju javnog reda i mira;
- 3) ostvaruje saradnju sa privrednim društvima, drugim pravnim licima i preduzetnicima u čijim se objektima okuplja veći broj građana (ugostiteljski, sportski i drugi objekti), i
- 4) upozorava građane da su dužni da poštuju javni red i mir i da otklanjaju uzroke koji pogoduju narušavanju javnog reda i mira.

Član 112

Ako okolnosti određenog slučaja ukazuju na mogućnost da javni red i mir bude narušen na javnom mjestu, na kojem se o njegovom održavanju stara organizator javnog okupljanja, policijski službenik koji obavlja poslove održavanja javnog reda i mira, svojom prisutnošću, upozorenjima, naređenjima i sličnim aktivnostima neposredno sprječava narušavanje javnog reda i mira.

Član 113

Policijski službenik postupi po narednjima policijskog službenika koji rukovodi akcijom uspostavljanja javnog reda i mira, ako je javni red i mir narušen u većem obimu i/ili organizovanim neredima.

Policijski službenik iz stava 1 ovog člana, može narediti da se:

- 1) lica koja učestvuju u narušavanju javnog reda i mira mirno razidu;
- 2) za određeno vrijeme ograniči kretanje na određenom prostoru i pristup određenom mjestu ili objektu;
- 3) upotrijebe sredstva prinude u skladu sa zakonom, i
- 4) izvršioc, organizatori i podstrekači prekršaja protiv javnog reda i mira privedu nadležnoj organizacionoj jedinici.

Policijski službenik koji nije u neposrednoj vezi sa policijskim službenikom koji rukovodi akcijom uspostavljanja javnog reda i mira, može do uspostavljanja takve veze, samostalno preduzimati mjere iz stava 2 ovog člana.

Član 114

Policijski službenik je dužan da pruži pomoć u održavanju javnog reda i mira na određenom prostoru, objektu ili priredbi, na kojima, na osnovu posebnih propisa, red i mir održava organizator, odnosno privredno društvo ili preduzetnik.

U vršenju poslova iz stava 1 ovog člana, policijski službenik:

- 1) štiti ličnu bezbjednost lica koja održavaju red i mir, ako su ona ugrožena napadom ili prijetnjom u vezi sa održavanjem reda i mira, i
- 2) neposredno preduzima određene mjere za održavanje reda i mira, ako je očigledno da ih ne može preduzeti lice koje održava red i mir.

Član 115

U cilju prekršajnog gonjenja učinioca prekršaja protiv javnog reda i mira, policijski službenik može da:

- 1) preduzme mjere za utvrđivanje identiteta učinilaca prekršaja (uvid u lične isprave radi utvrđivanja identiteta, prikupljanje podataka o prekršaju, učiniocu i o dokazima);
- 2) liši slobode i zadrži učinioca prekršaja dok ne utvrdi njegov identitet, odnosno dok postoje razlozi propisani Zakonom o prekršajima;

Protiv učinioca prekršaja protiv javnog reda i mira, policijski službenik podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, sa službenom zabilješkom u prilogu.

Član 116

Poslove iz čl. 110 do 115 ovog pravilnika, policijski službenik vrši na bezbjednosnom sektoru, koji se dijeli na pozoričke i patrolne rejone.

Član 117

Radi neposrednog preventivnog djelovanja policije u održavanju javnog reda i mira i sprječavanju vršenja krivičnih djela i prekršaja, policijske poslove na pozoričkom i patrolnom rejonu vrše policijski službenici u uniformi.

Član 118

Poslovi na pozoričkom rejonu vrše se u gradovima, većim naseljima, industrijskim i saobraćajnim centrima i turističkim mjestima.

Poslovi na patrolnom rejonu, vrše se u manjim naseljima i selima, na određenim saobraćajnim objektima, na moru, unutrašnjim vodama, a po potrebi i u mjestima iz stava 1 ovog člana.

Član 119

Pozornički rejon, po pravilu, obuhvata određeni broj ulica, ili trg sa okolnim ulicama, ili samo jednu, odnosno više ulica, a može obuhvatati i samo jedan objekat i prostor koji pripada tom objektu (željeznička ili autobuska stanica, luka, pristanište, kamp, plaža i sl.).

Patrolni rejon, po pravilu, obuhvata prigradsko naselje, određeni broj sela i nenaseljenih predjela koji tim selima gravitiraju, dio magistralnog puta, a može obuhvatiti jedan određen putni pravac ili više putnih pravaca.

Broj i veličina pozorničkih i patrolnih rejona u okviru bezbjednosnog sektora utvrđuju se prema broju i značaju objekata, gustini naseljenosti, saobraćajnim problemima, stanju javnog reda i mira, vrsti, broju i učestalosti krivičnih djela i prekršaja i drugim okolnostima od značaja za bezbjednost.

Član 120

Pozornički rejoni mogu biti stalni, povremeni i sezonski.

Stalni pozornički rejoni određuju se na području na kojem je zbog posebnih razloga potrebno stalno prisustvo policijskih službenika.

Povremeni pozornički rejoni određuju se na području na kojem se potreba za prisustvom policijskih službenika javlja samo u određeno vrijeme.

Sezonski pozornički rejon određuje se na području na kojem je potrebno prisustvo policijskog službenika u određeno doba godine.

Član 121

Poslovi na stalnim pozorničkim rejonima vrše se neprekidno.

Poslovi na povremenim pozorničkim rejonima vrše se u određene dane ili u određeno doba dana.

Poslovi na sezonskim pozorničkim rejonima vrše se u određeno doba godine neprekidno ili po potrebi.

Poslove na pozorničkom rejonu vrši, po pravilu, jedan policijski službenik, a ako to okolnosti zahtijevaju, i više policijskih službenika.

Poslovi na patrolnom rejonu vrše se prema potrebi. Kad bezbjednost saobraćaja na putevima ili druge okolnosti zahtijevaju, ovi poslovi mogu se vršiti i neprekidno.

Poslove na patrolnom rejonu vrše patrole sastavljene od dva ili više policijskih službenika od kojih je jedan vođa patrole.

Poslove iz stava 4 ovog člana, može vršiti i jedan policijski službenik i to, po pravilu, samo danju i na području gdje to dopušta stanje bezbjednosti.

Član 122

Poslovi na pozorničkom rejonu vrše se pješice, a poslovi na patrolnom rejonu pješice ili na biciklima, motornim vozilima, plovnim objektima, helikopterima, sredstvima javnog prevoza, upotrebom službenih konja, kombinovano ili na drugi propisan način.

Prilikom vršenja poslova na pozorničkom i patrolnom rejonu, kao i za održavanje javnog reda i mira prilikom javnih okupljanja, mogu se upotrebljavati službeni psi i službeni konji i to samo pod nadzorom stručno osposobljenih policijskih službenika (vođica pasa i konjanika).

Službeni psi i konji mogu se upotrebljavati samo u svrhu vršenja policijskih poslova, na način kojim se ne izaziva uznemirenost građana.

Član 123

Rukovodilac nadležne organizacione jedinice, odnosno lice koje je za to ovlašćeno, određuje policijskog službenika za vršenje poslova na pozorničkom i patrolnom rejonu.

Policijskom službeniku koji vrši poslove na pozorničkom ili patrolnom rejonu izdaje se pisani nalog – patrolni list.

Nadređeni policijski službenik koji upućuje policijskog službenika na vršenje poslova na pozorničkom i patrolnom rejonu, dužan je da vrši kontrolu rada policijskih službenika i izvršavanja zadataka, što se konstatuje u patrolnom listu.

Član 124

Prije odlaska na vršenje poslova na pozorničkom i patrolnom rejonu, policijski službenik mora se javiti nadređenom policijskom službeniku koji ga upućuje na vršenje tih poslova.

Nadređeni policijski službenik koji upućuje policijskog službenika na vršenje poslova na pozorničkom i patrolnom rejonu dužan je da:

1) odredi i razradi konkretne zadatke koje policijski službenik treba da izvrši pored propisanih redovnih poslova;

2) odredi naoružanje i opremu, provjeri ispravnost oružja i opreme, kao i fizičko i zdravstveno stanje policijskih službenika, njihov izgled, i

3) odredi vrijeme trajanja vršenja poslova, pravac i način kretanja patrole, imajući u vidu zadatke, udaljenost pojedinih objekata, konfiguraciju zemljišta, vremenske prilike, godišnje doba i doba dana, kao i druge okolnosti i uslove.

Policijski službenik može dati predloge i sugestije u pogledu načina izvršavanja službenih zadataka.

Član 125

Policijski službenik ne smije napustiti pozornički ili patrolni rejon prije isteka vremena trajanja smjene, osim ako je to potrebno radi izvršavanja vanrednih službenih zadataka ili iz razloga više sile, a naročito radi:

1) lišenja slobode učinioca krivičnog djela ili težeg prekršaja, kao i obezbjeđenja tragova i predmeta koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom postupku;

2) lišenja slobode lica za kojima je izdata potjernica;

3) dovođenja učinioca krivičnog djela ili težeg prekršaja;

4) pružanja pomoći kad to traži drugi policijski službenik;

5) pružanja pomoći građanima u slučaju opšte opasnosti, i

6) povreda, ranjavanja ili oboljenja policijskog službenika za vrijeme vršenja poslova na pozorničkom ili patrolnom rejonu.

Član 126

Smjena policijskih službenika na pozorničkom rejonu vrši se u službenim prostorijama organizacione jedinice, odnosno na pozorničkom rejonu na unaprijed predviđenim mjestima, u propisanim slučajevima.

Smjena policijskih službenika iz stava 1 ovog člana vrši se, po pravilu, u kretanju i bez posebnih formalnosti.

Nakon povratka sa vršenja poslova na pozorničkom i patrolnom rejonu, policijski službenik podnosi pisani izvještaj o svojim zapažanjima, preduzetim mjerama i izvršenim radnjama.

V. OBEZBJEĐIVANJE JAVNIH OKUPLJANJA

Član 127

Obezbjeđivanjem javnih okupljanja građana, u smislu ovog pravilnika, podrazumijeva se preduzimanje potrebnih mjera i radnji za održavanje javnog reda i mira na području na kome se održava javno okupljanje.

Član 128

Obezbjeđivanje javnih okupljanja organizuje se i vrši prilikom održavanja mirnih okupljanja, javnih protesta, javnih priredbi i drugih okupljanja, kao i u drugim slučajevima kad se za to ukaže potreba.

Obezbjedivanje javnih okupljanja, na osnovu procjene, naređuje rukovodilac organizacione jedinice.

U vršenju poslova obezbjeđivanja javnih okupljanja, policijski službenik može upotrijebiti tehnička sredstva i sredstva zaštite u skladu sa članom 14 Zakona o javnim okupljanjima.

Član 129

Poslovi obezbjeđivanja javnih okupljanja vrše se u skladu sa planom obezbjeđivanja, koje donosi organizaciona jedinica koja vrši obezbjeđivanje.

Plan iz stava 1 ovog člana, po pravilu, sadrži:

1) opšte podatke o prijavi, odnosno o javnom okupljanju, bezbjednosnu procjenu (očekivani broj učesnika, podatke o licima koja mogu narušiti javni red i mir ili izvršiti krivično djelo ili prekršaj, procjenu terena na kojem će se održati okupljanje itd.);

2) broj policijskih službenika potrebnih za vršenje obezbjeđivanja;

3) način vršenja obezbjeđivanja;

4) podjelu terena na sektore i podsektore;

5) konkretne zadatke policijskih službenika koji vrše obezbjeđivanje;

6) način prevoza, mjesto i vrijeme okupljanja policijskih službenika određenih za obezbjeđivanje;

7) naoružanje i opremu, prevozna sredstva, sredstva veze, tehnička i druga pomoćna sredstva;

8) način regulisanja saobraćaja;

9) način održavanja veze;

10) vrijeme početka i okvirno završetak obezbjeđenja;

11) način saradnje sa drugim subjektima koji učestvuju u obezbjeđivanju, i

12) druge elemente koji su od značaja za obezbjeđivanje.

Policijski službenik koji rukovodi obezbjeđivanjem, dužan je da policijske službenike koji vrše obezbjeđivanje, upozna sa planom obezbjeđivanja i njihovim pojedinačnim zadacima.

VI. KONTROLA BEZBJEDNOSTI U SAOBRAĆAJU NA PUTEVIMA

Član 130

Policijski službenik, u skladu sa zakonom, pruža učesnicima u saobraćaju na putevima pomoć kojom se postiže veća bezbjednost saobraćaja ili njegovo nesmetano odvijanje, kao i drugu pomoć u granicama svojih ovlašćenja i mogućnosti.

U vršenju poslova kontrole saobraćaja na putevima policijski službenik obraća se učesnicima u saobraćaju pristojno, ozbiljnim tonom, na jasan i razumljiv način saopštava razloge zbog kojih im se obraća.

Član 131

Policijski službenik kontrolu i regulisanje saobraćaja na putevima vrši u uniformi, a u uslovima smanjene vidljivosti i noću uz upotrebu fluorescentnog prsluka.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, kontrolu nad vozačima i vozilima policijski službenik može vršiti u civilnom odijelu, pod uslovom da zaustavljanje vozila vrši policijski službenik u uniformi.

Član 132

Kontrolu i neposredno regulisanje saobraćaja na putevima policijski službenici vrše radi:

1) obezbjeđenja nesmetanog i bezbjednog odvijanja saobraćaja na putevima;

2) utvrđivanja da li se učesnici u saobraćaju pridržavaju propisa o bezbjednosti saobraćaja na putevima,

3) sprječavanja vršenja prekršaja i krivičnih djela u saobraćaju, i

4) sprečavanja, otkrivanja i rasvjetljavanja ostalih prekršaja i krivičnih djela i hvatanja njihovih izvršilaca.

Član 133

Kontrolu saobraćaja na putevima policijski službenik vrši korišćenjem službenog vozila, pješice, korišćenjem bicikla, motocikla, helikoptera ili drugim sredstvima, u pokretu ili zadržavanjem na pojedinim bezbjednim mjestima na putu, kao i snimanjem saobraćaja na putu u svrhu praćenja bezbjednosti i protočnosti saobraćaja, ponašanja učesnika u saobraćaju i dokumentovanja saobraćajnih i drugih prekršaja i krivičnih djela.

Član 134

Policijski službenik u toku vršenja poslova kontrole saobraćaja na putevima može da preduzme i druge radnje i mjere u skladu sa propisanim ovlašćenjima, osim ako bi zbog toga nastala neposredna opasnost za učesnike u saobraćaju.

Član 135

Poslove kontrole saobraćaja policijski službenik vrši vodeći računa o svojoj bezbjednosti, kao i o bezbjednosti kontrolisanih lica i drugih učesnika u saobraćaju.

Član 136

Pod kontrolom saobraćaja na putevima podrazumjeva se pokrivenost puta, dijela puta, odnosno mjesta na putu, naselja ili drugih površina na kojima se odvija saobraćaj, od strane policijskih službenika i/ili snimanjem saobraćaja.

Kontrola iz stava 1 ovog člana vrši se neprekidno u toku od 24 časa (stalna kontrola) i u određenom periodu (povremena kontrola).

Član 137

Nakon izvršene kontrole saobraćaja na putevima, policijski službenik dužan je da omogući vozilu i vozaču čija je kontrola izvršena, bezbjedno uključivanje u saobraćaj.

Član 138

Dionice i mjesta na putu na kojima će se vršiti kontrola saobraćaja na putevima određuje nadležna organizaciona jedinica, pri čemu se vodi računa da to ne bude uvijek na istim mjestima, odnosno da se obezbijedi sveobuhvatnost kontrole putne mreže.

Prilikom određivanja dionica i mjesta na kojima će se vršiti kontrola obavezno se vodi računa o mjestu i vremenu događanja saobraćajnih nezgoda, frekvenciji saobraćaja i drugim elementima bitnim za bezbjednost saobraćaja.

Član 139

Prilikom vršenja kontrole saobraćaja na putevima, policijski službenik sve mjere i radnje preduzima sa dužnom pažnjom i poštovanjem, starajući se o dostojanstvu svakog lica, da lice ne bude u neprimjerenom položaju i izloženo nepovoljnim atmosferskim prilikama (kiši, snijegu, jakom vjetru, izrazito niskoj ili visokoj temperaturi i dr.).

Policijski službenik može zahtijevati da kontrolisano lice sjedne u službeno vozilo ako je to neophodno radi preduzimanja službene radnje koja se na drugi način ne može izvršiti ili čije bi izvršenje na drugi način bilo otežano, pri tome vodeći računa o sopstvenoj bezbjednosti.

Član 140

Kad je u vršenju poslova kontrole saobraćaja na putevima potrebno da se određeno vozilo zaustavi, policijski službenik prije davanja propisanog znaka treba da izabere najpogodnije i najbezbjednije mjesto za zaustavljanje vozila, a koje se nalazi izvan kolovoza.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, vozilo se može zaustaviti i na kolovozu, ako su gustina saobraćajnog toka, širina kolovoza i uslovi saobraćaja takvi da ne dolazi do ugrožavanja

bezbjednosti policijskog službenika i učesnika u saobraćaju, i ako ne postoji mogućnost zaustavljanja van kolovoza.

Ukoliko policijski službenici kontrolu saobraćaja obavljaju službenim vozilom, na mjestu na kojem se vrši zaustavljanje vozila službeno vozilo se bezbjedno parkira izvan kolovoza.

Prilikom zaustavljanja vozila policijski službenik stoji uz desnu ivicu kolovoza gledano u pravcu kretanja vozila koje zaustavlja, a na putu sa jednosmjernim saobraćajem može stajati i uz lijevu ivicu kolovoza, ako je to, s obzirom na uslove, pogodnije sa stanovišta bezbjednosti i neometanog odvijanja saobraćaja.

Član 141

Policijski službenici koji kontrolu saobraćaja na putevima vrše službenim vozilom, mogu zaustavljati vozila i kad je službeno vozilo u pokretu, ukoliko je vozilo opremljeno uređajima za davanje posebnih svjetlosnih znakova i zvučnih signala.

Zaustavljanje vozila na način iz stava 1 ovog člana, vrši se davanjem posebnih svjetlosnih znakova i zvučnih signala, a po potrebi i izdavanjem naređenja putem megafona i davanjem znakova iz vozila.

Član 142

Policijski službenik prilikom vršenja poslova kontrole saobraćaja na putevima vrši zaustavljanje vozila nakon što je uočio prekršaj.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, zaustavljanje vozila može se izvršiti i u slučaju:

1) ako su aktivnosti policijskih službenika usmjerene na sprječavanje i otkrivanje prekršaja ili krivičnih djela, koje nije moguće uočiti bez zaustavljanja vozila, i

2) sprovođenja pojačanih mjera i aktivnosti iz oblasti bezbjednosti saobraćaja na putevima i javnog reda i mira.

Član 143

Ukoliko na autoputu i putu rezervisanom za saobraćaj motornih vozila postoje pogodna proširenja (parkirališta ili druge površine), policijski službenik na tim mjestima može vršiti zaustavljanje i kontrolu saobraćaja nakon što se saobraćajni tok prethodno preusmjeri na proširenje.

Proširenja iz stava 1 ovog člana treba da budu takvih dimenzija i oblika da na njima postoji prostor za nesmetan i bezbjedan protok preusmjerenog saobraćajnog toka sve do njegovog ponovnog uključenja u saobraćaj i prostor za bezbjedno zaustavljanje i kontrolu vozila, odnosno vozača.

Preusmjeravanje saobraćaja na način iz stava 1 ovog člana, policijski službenik vrši postavljanjem privremene saobraćajne signalizacije, a po potrebi i neposrednim regulisanjem saobraćaja.

Saobraćajna signalizacija iz stava 3 ovog člana, treba da bude postavljena tako da je vozači mogu blagovremeno uočiti i da omogući postepeno i bezbjedno usporavanje saobraćajnog toka i bezbjedno skretanje vozila na proširenje.

Kontrola saobraćaja na putevima sprovodi se po planu koji sačinjava nadležna organizaciona jedinica, i sadrži: skicu mjesta na kojem se vrši kontrola saobraćaja, situacioni plan privremene saobraćajne signalizacije, skicu načina obilježavanja prostora za skretanje preusmjerenog saobraćajnog toka i prostora za zaustavljanje i kontrolu saobraćaja na proširenju.

Član 144

Policijski službenik prije nego što započne kontrolu zaustavljenog vozila i vozača, putem sredstva veze, obavještava dežurnu službu o mjestu kontrole i registarskim oznakama vozila.

Nakon završene kontrole iz stava 1 ovog člana policijski službenik izvještava dežurnu službu o rezultatima kontrole uz evidentiranje registarskih oznaka i podataka o vozaču i eventualnom prekršaju u pisanom nalogu za izvršenje službenog zadatka.

Ukoliko ne postoji mogućnost izvještavanja putem sredstva veze iz stava 1 ovog člana, policijski službenik prije nego što započne kontrolu zaustavljenog vozila i vozača u pisanom nalogu za izvršenje službenog zadatka evidentira registarske oznake zaustavljenog vozila.

Član 145

Policijski službenik zaustavljenom vozilu prilazi na način koji je najbezbjedniji po njega, vozača i putnike u vozilu i druge učesnike u saobraćaju, odnosno prilazi vozilu sa zadnje strane i staje neposredno iza vrata vozača, kako bi za vrijeme kontrole mogao da prati ponašanje vozača i putnika u vozilu.

Policijski službenik treba da vodi računa da zauzme takav položaj da vozač naglim otvaranjem vrata ne bi mogao da ga napadne, odnosno povrijedi.

Ukoliko kontrolu saobraćaja na putevima vrše dva policijska službenika, drugi policijski službenik zauzima položaj sa suprotne strane vozila od policijskog službenika koji prilazi vozaču na mjestu sa kojeg može da prati ponašanje suvozača i putnika u vozilu.

Učesnika u saobraćaju na putevima policijski službenik pozdravlja policijskim pozdravom rukom i riječima, nakon čega mu saopštava razlog zaustavljanja i/ili predočava počinjeni prekršaj, upozorava lica koja se nalaze u vozilu da vozilo ne smiju napuštati, osim po njegovom pozivu ili odobrenju, kao i da se vozač može uključiti u saobraćaj tek kad mu policijski službenik to odobri.

Policijski službenik od vozača traži da pokaže i preda na uvid isprave kojima dokazuje da ispunjava uslove za upravljanje vozilom i da vozilo kojim upravlja ispunjava uslove za učešće u saobraćaju.

Izuzetno, policijski službenik, u slučajevima propisanim zakonom od vozača ili putnika zahtjeva da izađe iz vozila samo kad je to neophodno radi preduzimanja službenih radnji koje nije moguće izvršiti dok se lice nalazi u vozilu.

Član 146

Kontrolom vozača u saobraćaju na putevima utvrđuje se da li vozač ispunjava zakonom propisane uslove za upravljanje vozilom u saobraćaju, i to da li:

- 1) posjeduje važeću vozačku dozvolu ili drugu ispravu koja mu daje pravo na upravljanje vozilom te kategorije,
- 2) mu je izrečena mjera bezbjednosti ili zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom i da li postoje druga ograničenja za upravljanje vozilom te kategorije,
- 3) je umoran, bolestan ili pod dejstvom alkohola, opojnih droga, lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje, tako da nije sposoban bezbjedno da upravlja vozilom, i
- 4) poštuje propise o pravilima saobraćaja.

Član 147

Policijski službenik može zahtijevati od vozača da pokaže i preda na uvid ličnu kartu ili drugu ispravu iz koje se može utvrditi identitet i da omogući uvid u podatke iz tahografa, kao i izvršiti provjeru podataka o vozaču u službene evidencije koje, u skladu sa zakonom, vodi policija i, po potrebi, preduzima i druge propisane radnje i mjere.

Član 148

Policijski službenik radi utvrđivanja prisustva alkohola, droga i/ili psihoaktivnih supstanci, odnosno prilikom postupanja u skladu sa članom 291 Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima, daje vozaču uputstva o načinu korišćenja i postupku ispitivanja pomoću

odgovarajućih sredstava i aparata i upozorava ga na posljedice odbijanja podvrgavanja ispitivanju.

Policijski službenik vrši potrebna podešavanja sredstava i aparata iz stava 1 ovog člana i rukuje sa njima u skladu sa uputstvom za upotrebu.

Policijski službenik ne smije dodirivati djelove sredstava i aparata iz stava 1 ovog člana koji su namijenjeni za jednokratnu upotrebu i dolaze u dodir sa ustima kontrolisanog lica (usnici za alkometar, štapići za uzimanje uzoraka pljuvačke, znoja i slično) nakon njihovog raspakivanja i može ih upotrijebiti samo za jedno ispitivanje.

Član 149

Nakon izvršenog ispitivanja iz člana 148 ovog pravilnika, policijski službenik sačinjava zapisnik, koji potpisuju kontrolisano lice i policijski službenik koji je obavio ispitivanje. Policijski službenik će sačiniti zapisnik i u slučaju kad je rezultat ispitivanja negativan.

Ukoliko je kontrolisano lice u takvom stanju da ne može da potpiše zapisnik ili odbija da ga potpiše, policijski službenik će to konstatovati u zapisniku.

Zapisnik iz stava 1 ovog člana, neće se sačinjavati ukoliko je kontrolisano lice odbilo ispitivanje. U pisanom nalogu o izvršenoj kontroli učesnika u saobraćaju ili prekršajnom nalogu konstatovaće se da je kontrolisano lice odbilo ispitivanje.

Ukoliko je sredstvo ili aparat koji se koristi za ispitivanje iz člana 148 stav 1 ovog pravilnika, opremljeno uređajem za štampanje grafičkog ispisa rezultata ispitivanja, policijski službenik štampa dva primjerka ispisa, od kojih se jedan primjerak uručuje kontrolisanom licu.

U slučaju da je rezultat ispitivanja negativan, nije potrebno vršiti štampanje grafičkog ispisa rezultata mjerenja, osim ako to zahtijeva kontrolisano lice.

Policijski službenik ne smije ponavljati ispitivanje istog lica iz člana 148 ovog pravilnika, osim u slučaju kad prethodno ispitivanje nije bilo uspješno (nedovoljan uzorak, greška sredstva ili aparata i sl.).

Član 150

Ukoliko učesnik u saobraćajnoj nezgodi u kojoj je jedno ili više lica povrijeđeno ili poginulo odbije uzimanje krvi i/ili urina radi utvrđivanja količine alkohola u krvi, odnosno prisustva psihoaktivnih supstanci, odnosno ako odbije pregled u zdravstvenoj ustanovi radi utvrđivanja postojanja alkohola ili drugih opojnih sredstava u organizmu, prinudno će se odvesti u zdravstvenu ustanovu, gdje će se izvršiti potrebne medicinske radnje uz prethodno pribavljenu naredbu nadležnog suda, osim ako bi na taj način nastupile štetne posljedice po njegovo zdravlje.

Policijski službenik koji dovede učesnika u saobraćaju u zdravstvenu ustanovu radi podvrgavanja stručnom pregledu i/ili analizi krvi i/ili urina zatražiće da se izvrši odgovarajuće ispitivanje, uz prilaganje propisanog kompleta za uzimanje krvi i urina, u kome se nalazi zapisnik o uzimanju krvi i urina, odnosno zapisnik o stručnom medicinskom ljekarskom pregledu učesnika u saobraćaju.

Policijski službenik prisustvuje sprovođenju stručnog ljekarskog pregleda i/ili uzimanju krvi i/ili urina kontrolisanom licu.

Član 151

U slučaju da policijski službenik dođe do saznanja da vozač vozila zbog zdravstvenih razloga nije sposoban da bezbjedno upravlja vozilom one kategorije za koju mu je izdata vozačka dozvola, o tome sačinjava službenu zabilješku i dostavlja je neposredno nadređenom policijskom službeniku.

Na osnovu službene zabilješke iz stava 1 ovog člana, nadležna organizaciona jedinica dostavlja zahtjev za upućivanje na kontrolni zdravstveni pregled organu kod kojeg se vozač vodi u evidenciji i u zahtjevu traži da je o utvrđenom stanju obavijeste.

Član 152

Nakon što policijski službenik izda vozaču potvrdu o privremenom oduzimanju vozačke dozvole i/ili ga isključi iz saobraćaja narediće vozaču da ne smije produžiti vožnju dok traju razlozi zbog kojih je isključen, odnosno do isteka vremena koje je određeno.

Prilikom isključenja vozača iz saobraćaja i/ili privremenog oduzimanja vozačke dozvole neophodno je ukloniti vozilo van kolovoza, osim u slučajevima propisanim zakonom kad vozač ima pravo da upravlja vozilom do mjesta prebivališta, odnosno boravišta.

Uklanjanje vozila van kolovoza vrši se na način što će policijski službenik narediti vozaču da ukloni vozilo, osim u slučajevima predviđenim zakonom kad se vozaču zbog objektivnih okolnosti propisanih zakonom (npr. upravljanje pod dejstvom alkohola, umor, ne posjeduje vozačku dozvolu za kategoriju vozila kojom upravlja i dr.) ne smije dozvoliti da nastavi da upravlja vozilom, već će policijski službenik dozvoliti da vozilom nastavi upravljanje drugo lice koje ispunjava uslove za upravljanje tim vozilom, uz saglasnost vozača koji je isključen iz saobraćaja.

Izuzetno, ukoliko se vozilo ne može premjestiti na način iz stava 3 ovog člana, policijski službenik će, u prisustvu vozača, upravljati njegovim vozilom do prigodnog mjesta.

Ukoliko policijski službenik nije u mogućnosti da postupi na način iz st. 3 i 4 ovog člana, može izdati nalog za premještanje vozila.

Član 153

U vršenju kontrole saobraćaja na putevima policijski službenik prema učesnicima u saobraćaju koji su stranci preduzima odgovarajuće mjere i primjenjuje ovlašćenja koja, u skladu sa ovim pravilnikom, preduzima, odnosno primjenjuje u odnosu na crnogorske državljane i na vozila registrovana u Crnoj Gori.

U slučaju kontrole vozača koji je stranac i vozila koje je registrovano u inostranstvu policijski službenik zahtijeva od stranca da pokaže i stavi na uvid važeću vozačku dozvolu, stranu vozačku dozvolu ili međunarodnu vozačku dozvolu uz stranu vozačku dozvolu, saobraćajnu dozvolu/potvrdu o registraciji i međunarodnu ispravu o osiguranju od autoodgovornosti koja važi na teritoriji Crne Gore.

Pored kontrole iz stava 2 ovog člana, policijski službenik može izvršiti kontrolu putne isprave i/ili druge isprave za prelazak državne granice, odnosno isprave iz koje se može utvrditi identitet vozača i činjenica u vezi sa kretanjem i boravkom stranca u Crnoj Gori.

Ukoliko se prilikom kontrole iz stava 2 ovog člana utvrdi da je stranac počinio prekršaj, a okolnosti slučaja ukazuju na mogućnost da bi stranac odlaskom u inostranstvo izbjegao odgovornost za počinjeni prekršaj, policijski službenik od stranca, uz izdatu potvrdu, može oduzeti putnu ili drugu ispravu za prelazak državne granice do privođenja nadležnom sudu.

Putna ili druga isprava će se uz prekršajni nalog ili zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka predati nadležnom sudu.

U slučaju da postoji sumnja da će stranac koji je počinio prekršaj izbjeci odgovornost za počinjeni prekršaj ukoliko bi se postupak sprovodio u skladu sa stavom 5 ovog člana, policijski službenik će počinica prekršaja lišiti slobode, odnosno postupiti u skladu sa članom 166 Zakona o prekršajima.

Policijski službenik i prema crnogorskom državljaninu koji privremeno boravi u inostranstvu postupi u skladu sa odredbama ovog člana, ukoliko okolnosti slučaja ukazuju na mogućnost da bi takvo lice odlaskom u inostranstvo izbjeglo odgovornost za počinjeni prekršaj.

Član 154

Prilikom kontrole vozila u saobraćaju na putevima utvrđuje se da li vozilo ispunjava propisane uslove za učešće u saobraćaju, i to da li:

1) je registrovano, odnosno označeno probnim tablicama i da li ima propisane važeće isprave o vozilu,

2) ima propisane uređaje i opremu i da li su ispravni, i

3) ispunjava propisane uslove u pogledu dimenzija, ukupne mase i osovinskog opterećenja, kao i druge propisane uslove, u zavisnosti od vrste vozila.

Član 155

Radi utvrđivanja da li je kontrolisano vozilo registrovano, odnosno označeno probnim tablicama i da li ima propisane važeće isprave o vozilu, policijski službenik zahtijeva od vozača da pokaže i stavi na uvid saobraćajnu dozvolu/potvrdu o registraciji ili potvrdu uz probne tablice, vrši uvid u registarske tablice ili probne tablice, propisanu naljepnicu i upoređuje podatke iz isprava sa podacima na vozilu ili podatke pribavlja iz evidencija koje, u skladu sa zakonom, vodi policija.

Kontrolu vozila policijski službenik vrši uz što kraće zadržavanje vozila i vozača, a ukoliko je izvršena i kontrola podataka iz tahografa u vozilu, vozaču se na njegov zahtjev izdaje potvrda o izvršenoj kontroli zapisa tahografa, čiju kopiju zadržava policijski službenik.

Član 156

Policijski službenik, u skladu sa zakonom, na kontrolni tehnički pregled upućuje vozilu slučaju osnovane sumnje da je vozilo tehnički neispravno, a naročito kad posumnja u tehničku neispravnost uređaja za upravljanje, uređaja za zaustavljanje, uređaja za osvjtljavanje puta, označavanje vozila i za davanje svjetlosnih znakova, uređaja koji omogućavaju normalnu vidljivost, uređaja za davanje zvučnih signala, uređaja za vožnju vozila unazad, uređaja za kontrolu i davanje znakova, uređaja za odvođenje i ispuštanje izduvnih gasova, uređaja za spajanje vučnog i priključnog vozila, ostalih uređaja od posebnog značaja za bezbjednost saobraćaja, kao i kontrolu buke koju stvara vozilo, kontrolu emisije izduvnih gasova, posjedovanje obavezne opreme vozila i druge provjere i kontrole od kojih zavisi tehnička ispravnost vozila.

Vozaču čije se vozilo upućuje na kontrolni tehnički pregled, policijski službenik naređuje da prekine dalje kretanje vozilom i izdaje pisani nalog za upućivanje vozila na kontrolni tehnički pregled, koji sadrži označenu tehničku neispravnost zbog koje se upućuje na kontrolni tehnički pregled, kao i naziv stanice za tehnički pregled vozila u kojoj će se taj pregled izvršiti.

Policijski službenik mora prisustvovati kontrolnom tehničkom pregledu, a ukoliko procijeni da je to potrebno, može propratiti vozilo koje je uputio na kontrolni tehnički pregled do stanice za tehnički pregled vozila.

Član 157

Ukoliko prilikom kontrole vozila policijski službenik posumnja da vozilo ne ispunjava propisane uslove u pogledu osovinskog opterećenja i ukupne mase vozila, narediće vozaču da pod njegovim nadzorom vozilo odveze do mjesta gdje će se izvršiti mjerenje.

Član 158

U slučaju kad vozač vozila isključenog iz saobraćaja koje nije registrovano ili kojem je istekao rok važenja saobraćajne dozvole ili rok važenja probnih tablica ne izvrši naredbu o predaji registarskih tablica, policijski službenik angažovaće stručno lice da o trošku vozača skine registarske tablice i zatražiti od tog lica da izda račun za izvršeno skidanje registarskih tablica, koji će se priložiti nadležnom sudu, uz zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Član 159

Za utvrđivanje brzine kretanja vozila policijski službenici koriste sljedeće uređaje:

1) ručne laserske uređaje za mjerenje brzine kretanja vozila,

2) mobilne radarske sisteme, i

3) stacionarne radarske sisteme.

Ručni laserski uređaji za mjerenje brzine kretanja vozila koriste se sa uređajem ili bez uređaja sa grafičkim ispisom brzine, datuma i vremena.

Policijski službenik koji utvrdi prekršaj prekoračenja dozvoljene brzine kretanja vozila ručnim laserskim uređajem za mjerenje brzine izdaće počinocu prekršaja zapisnik o očitavanju brzine na radaru-mjernom instrumentu.

Policijski službenik brzinu kretanja vozila utvrđuje i pomoću tahografskog zapisa ili neposrednim praćenjem vozilom (video-nadzor presretač).

Fotografija i video-zapis sa podacima o utvrđenoj brzini, tahografski zapis i zapisnik iz stava 3 ovog člana koriste se kao dokaz o utvrđenoj brzini kretanja vozila.

Policijski službenik nastoji, ukoliko je tehnički moguće, da fotografija ili video-zapis sadrži podatke o datumu i vremenu izvršenja, da se sa njih može nedvosmisleno zaključiti o kojem prekršaju je riječ, da snimak ima takve tehničke karakteristike da se jasno može vidjeti cijeli kadar, okruženje (saobraćajnica, postojeća saobraćajna signalizacija, drugi učesnici u saobraćaju i drugo), odnosno, ako je prekršaj počinjen vozilom, da se jasno može identifikovati vozilo.

U svrhu preduzimanja propisanih mjera i pokretanja prekršajnog i krivičnog postupka policijski službenik će učinocu predočiti fotografiju ili video zapis, a ukoliko učinilac nije identifikovan, pribavljene dokaze o učinjenom prekršaju ili krivičnom djelu predočiće vlasniku, odnosno korisniku vozila koji je omogućio da se njegovim vozilom počinu prekršaj ili krivično djelo.

Član 160

Policijski službenik kontrolu brzine kretanja vozila ručnim laserskim uređajima za mjerenje brzine kretanja vozila može vršiti samo u vrijeme i na mjestima određenim u pisanom nalogu za izvršenje službenog zadatka.

U pisanom nalogu za izvršenje službenog zadatka obavezno se upisuju konkretan zadatak kontrole brzine, mjesto rada, vrijeme rada, ograničenje brzine na navedenoj dionici i podatak da li se radi o putu u naselju ili van naselja.

Policijski službenik prije početka rada sa ručnim laserskim uređajem za mjerenje brzine kretanja vozila vrši potrebna podešavanja i rukuje uređajem, u skladu sa uputstvom za upotrebu.

Ukoliko se ručni laserski uređaj za mjerenje brzine kretanja vozila koristi sa postoljem, policijski službenik uređaj postavlja na bezbjedno mjesto van kolovoza, u položaju i na način da može na vrijeme izvršiti mjerenje brzine vozila i blagovremeno i bezbjedno izvršiti zaustavljanje vozila davanjem propisanog znaka.

Ukoliko je ručni laserski uređaj za mjerenje brzine kretanja vozila opremljen sa štampačem, u toku rada štampač treba da bude povezan sa uređajem i postavljen na za to predviđeno mjesto na postolju, a za svako utvrđeno prekoračenje dozvoljene brzine kretanja vrši se štampanje grafičkog ispisa.

Ukoliko se ručni laserski uređaj za mjerenje brzine kretanja vozila koristi bez postolja, odnosno mjerenje se vrši iz ruke, štampač treba da bude povezan sa uređajem i da se drži na opasaču policijskog službenika ili na drugi odgovarajući način.

Izuzetno, ukoliko su uređaj i štampač povezani putem bežične veze, policijski službenik štampač može postaviti i na drugo mjesto koje omogućava štampanje grafičkog ispisa (u službenom vozilu ili na njemu i slično).

Kad evidentira prekršaj prekoračenja dozvoljene brzine kretanja vozila, policijski službenik, po pravilu, vrši štampanje dva primjerka grafičkog ispisa, od kojih jedan uručuje vozaču koji je počinio prekršaj.

Ukoliko u toku rada dođe do kvara štampača uređaja, policijski službenik o tome sačinjava službenu zabilješku i nastavlja rad sa uređajem bez štampača.

Član 161

Ukoliko se prilikom kontrole brzine kretanja vozila utvrdi prekršaj prekoračenja dozvoljene brzine počinjen vozilima pod pratnjom i vozilima sa pravom prvenstva prolaza, policijski službenik neće preduzimati mjere na kažnjavanju prekršaja, već o navedenim okolnostima sačinjava službenu zabilješku.

Službena zabilješka iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o vozilu kojim je počinjen prekršaj i vozaču koji je počinio prekršaj, ako je policijski službenik bio u mogućnosti da to utvrdi.

Član 162

Za kontrolu brzine kretanja vozila na putevima policijski službenici mogu da koriste policijska vozila sa ugrađenim uređajima za utvrđivanje prekršaja u saobraćaju na kojima nema posebnih uređaja za davanje svjetlosnih i zvučnih znakova.

Član 163

Prilikom vršenja poslova kontrole saobraćaja na putevima, policijski službenici koriste tehnička sredstva i aparate za utvrđivanje prekršaja, vršenje potrebnih provjera za lica i vozila i vršenje drugih poslova i zadataka iz svoje nadležnosti, i to:

- mjerne uređaje za mjerenje brzine kretanja vozila, prisustva alkohola u organizmu, GPS lokatore i sl.;
- indikatore za prisustvo opojnih droga ili psihoaktivnih supstanci, i
- uređaje za pristup službenim evidencijama, vršenje potrebnih provjera i unos podataka (prenosni računari, GPRS uređaji i sl.).

Policijski službenik prilikom rada sa sredstvima i aparatima iz stava 1 ovog člana postupaju i rukuju u skladu sa uputstvom za upotrebu.

Mjernim uređajima za mjerenje brzine kretanja vozila i prisustva alkohola u organizmu, po pravilu, rukuje policijski službenik koji je vođa patrole, odnosno prvi naveden u pisanom nalogu za izvršenje službenog zadatka.

U pisanom nalogu za izvršenje službenog zadatka obavezno se navodi vrsta i serijski broj aparata, a za mjerne uređaje za mjerenje brzine kretanja vozila i prisustva alkohola u organizmu policijski službenik navodi od kojeg do kojeg broja testa je vršio mjerenje u toku svoje smjene.

U slučaju ustupanja sredstava i aparata iz stava 1 ovog člana drugim nadležnim organizacionim jedinicama, o tome se sačinjava zapisnik o primopredaji u kojem se navodi datum i čas predaje uređaja i posljednji iskorišćeni broj testa, ukoliko je riječ o mjernom uređaju.

Ukoliko policijski službenici u toku smjene ustupaju sredstva i aparate iz stava 1 ovog člana drugim policijskim službenicima iz iste ili drugih organizacionih jedinica ili za njih vrše uslužne provjere i mjerenja, dužni su da to konstatuju u pisanom nalogu za izvršenje službenog zadatka, a ukoliko se radi o mjernom uređaju za mjerenje brzine kretanja vozila i prisustva alkohola u organizmu, navešće i od kojeg do kojeg broja testa su vršena mjerenja.

Policijski službenici prilikom rukovanja sredstvima i aparatima iz stava 1 ovog člana, postupaju sa dužnom pažnjom, da ne bi došlo do oštećenja ili uništenja, a u slučaju neispravnosti, kvara ili oštećenja tih sredstava i aparata, policijski službenik koji ih je zadužio, o tome sačinjava službenu zabilješku.

Član 164

Lice koje ima diplomatski imunitet ne može biti lišeno slobode niti se protiv njega može pokrenuti postupak u državi domaćinu, odnosno uživa imunitet od krivične i prekršajne odgovornosti.

Isprave na osnovu kojih se utvrđuje postojanje diplomatskog imuniteta su pasoš, diplomatska legitimacija i diplomatska lista, a diplomatski imunitet, osim nosioca diplomatske funkcije uživaju i članovi porodice ukoliko nijesu crnogorski državljani.

Prema licima koja uživaju diplomatski imunitet policijski službenik postupa sa dužnom pažnjom i poštovanjem.

Član 165

Prilikom vršenja kontrole saobraćaja na putevima policijski službenik može da zaustavi i izvrši kontrolu motornih i priključnih vozila diplomatsko-konzularnih predstavništava, vozila misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija u Crnoj Gori.

Zaustavljanje i kontrolu vozila iz stava 1 ovog člana policijski službenik vrši u izuzetnim slučajevima, odnosno u slučaju prekršaja ili saobraćajne nezgode sa obilježjem krivičnog djela, ukoliko postoje posebni razlozi za utvrđivanje identiteta i diplomatskog statusa lica u vozilu.

Član 166

Ako se prilikom vršenja kontrole lica iz člana 164 ovog pravilnika, lice koje je izvršilo prekršaj pozove na diplomatski imunitet, policijski službenik će radi potvrđivanja te činjenice od tog lica odmah zatražiti na uvid ispravu kojom dokazuje diplomatski imunitet, i u što kraćem vremenu uzeti osnovne podatke o licu, broj i rok važenja isprave, kao i naziv organa koji je ispravu izdao.

Član 167

Ako se utvrdi da učesnik saobraćajne nezgode sa obilježjem krivičnog djela ima diplomatski imunitet, prema njemu se mogu primijeniti posebne mjere i ovlašćenja isključivo uz njegovu izričitu saglasnost (podvrgavanje kontroli pomoću odgovarajućih sredstava i aparata na prisustvo alkohola ili opojnih droga u organizmu, upućivanje na stručni ljekarski pregled, analiza krvi i/ili urina i dr.), a ne mogu se preduzimati radnje radi kažnjavanja tog lica.

O izvršenoj kontroli i preduzetim mjerama iz stava 1 ovog člana prema licu za koje je utvrđeno da ima diplomatski imunitet, kao i u slučaju utvrđenog prekršaja ili postojanja osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo, policijski službenik sačinjava službenu zabilješku, o čemu se, bez odlaganja, obavještava organizaciona jedinica nadležna za poslove opšte nadležnosti.

U slučaju iz stava 2 ovog člana organizaciona jedinica nadležna za poslove opšte nadležnosti sačinjava izvještaj koji dostavlja Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija.

Član 168

Kontrolom vanrednog prevoza policijski službenik utvrđuje da li:

- 1) prevoznik posjeduje dozvolu za vanredni prevoz u skladu sa zakonom;
- 2) se vanredni prevoz obavlja u skladu sa dozvolom za vanredni prevoz, tj. propisanom trasom, vozilima, vremenom obavljanja vanrednog prevoza i ostalih obaveza u skladu sa dozvolom;
- 3) prevoznik vanrednog prevoza posjeduje potrebnu dokumentaciju o vozilima koja vrše prevoz, vozačima i pratećim licima;
- 4) je teret propisno smješten, učvršćen i obilježen, da li je dužina, širina, visina i masa tereta istovjetna sa podacima u dozvoli, da li je prevoznik preduzeo sve mjere bezbjednosti, u skladu sa dozvolom za vanredni prevoz;
- 5) su vozila kojima se obavlja vanredni prevoz i vozila prevoznika koja prate vanredni prevoz obilježena propisanim oznakama, gabaritnim svjetlima, propisanim rotacionim ili trepćućim svjetlima;

- 6) vozači i vozila ispunjavaju propisane opšte uslove za učešće u saobraćaju, i
- 7) se iza vozila koje vrši vanredni prevoz formira kolona drugih vozila.

Ukoliko je vanrednom prevozu određena policijska pratnja, a iza vozila koje vrši vanredni prevoz se formira kolona vozila, kontrolom vanrednog prevoza policijski službenik utvrđuje da li je vođa policijske pratnje na pogodno mjesto zaustavio vanredni prevoz i propustio kolonu vozila.

Vanredni prevoz pod policijskom pratnjom zaustavlja se na pogodno mjesto ako na vozilu koje vozi vanredni prevoz nastupi kvar. Ukoliko vozilo nije moguće skloniti s puta vozilo će se zaustaviti što bliže desnoj ivici kolovoza i propisno označiti.

U slučaju nepovoljnih vremenskih uslova ili oštećenja puta ili putnih objekata u mjeri da nije moguće dalje bezbjedno odvijanje vanrednog prevoza, vođa policijske pratnje će vanredni prevoz zaustaviti i vozilo skloniti sa puta na pogodno mjesto.

Ukoliko policijski službenik prilikom kontrole saobraćaja na putevima utvrdi da se vanredni prevoz obavlja suprotno zakonu, preduzima odgovarajuće mjere bezbjednosti i radnje neophodne za utvrđivanje prekršaja i pokretanje prekršajnog postupka, odnosno bez odlaganja obavještava nadležne inspeksijske organe.

Član 169

Prevoz opasnih materija vrši se u skladu sa propisima o prevozu opasnih materija na način kojim se obezbjeđuju zaštita života i zdravlje ljudi, zaštita životne sredine i materijalnih dobara, bezbjednost saobraćaja, preduzimanje mjera zaštite od nesreća i havarija i drugih mjera utvrđenih zakonom.

Kontrolom prevoza opasnih materija policijski službenik utvrđuje da li:

- 1) prevoznik posjeduje transportnu dokumentaciju, sertifikat za vozilo (ADR), sertifikat za vozača (ADR), isprave o prevozu, uputstvo o posebnim mjerama bezbjednosti, odobrenje za prevoz i odobrenje za nabavku opasnih materija u slučajevima propisanim zakonom,
- 2) vozač ispunjava propisane opšte uslove za upravljanje vozilom i posebne uslove za upravljanje vozilom, kojim se prevozi opasan teret,
- 3) vozilo ispunjava propisane opšte uslove za učešće u saobraćaju i posebne uslove da se njime prevozi opasan teret,
- 4) vozilo posjeduje propisanu opremu za učešće u saobraćaju i dodatnu opremu za vozilo za prevoz opasnog tereta,
- 5) je vozilo propisno obilježeno i označeno da se njime prevozi opasan teret,
- 6) vozač upravlja vozilom propisanom brzinom,
- 7) se transport opasnog tereta vrši dozvoljenom trasom kretanja po putu,
- 8) se prolaz kroz tunel vozila kojim se prevoze opasne materije vrši u skladu sa Zakonom o prevozu opasnih materija,
- 9) vozači zaustavljaju ili parkiraju vozila na predviđenim mjestima,
- 10) se u kabini vozila pored vozača, suvozača i pratioca nalaze druga lica,
- 11) se vozač udaljava od vozila kojim se prevozi opasna materija,
- 12) se u vozilu drže materije koje mogu da izazovu požar, i
- 13) se u skladu sa zakonom poštuje zabrana pušenja u vozilu za prevoz opasnih materija.

Ukoliko policijski službenik prilikom kontrole iz stava 2 ovog člana utvrdi da se prevoz opasnih materija vrši suprotno Zakonu o prevozu opasnih materija, preduzima odgovarajuće mjere bezbjednosti, neophodne radnje za utvrđivanje prekršaja i pokretanje prekršajnog postupka, odnosno bez odlaganja obavještava nadležne inspeksijske organe.

Član 170

Neposredno regulisanje saobraćaja vrši policijski službenik jasnim i nedvosmislenim davanjem znakova i izdavanjem naredbi po kojima učesnici u saobraćaju moraju postupati.

Član 171

Neposredno regulisanje saobraćaja policijski službenik vrši na raskrsnici ili drugom mjestu na putu, unakrsnim, naizmjeničnim ili mješovitim (kombinovanim) propuštanjem saobraćajnih tokova, odnosno zabranom odvijanja saobraćaja.

Unakrsno regulisanje saobraćaja vrši se na raskrsnicama na kojima nijesu postavljeni uređaji za davanje svjetlosnih saobraćajnih znakova, u vrijeme intenzivnih saobraćajnih tokova vozila i pješaka i vrši se na način da se dozvoljava saobraćajni tok vozila iz jednog pravca koji se ukršta sa saobraćajnim tokom vozila iz drugog pravca, kojem je u tom momentu zabranjen prolaz.

Naizmjenično propuštanje saobraćajnih tokova vrši se na dijelu puta ili ulice gdje je iz različitih razloga (saobraćajna nezgoda, radovi na putu, oštećenje kolovoza, odron ili druga prepreka na putu i sl.) došlo do suženja ili zauzimanja dijela kolovoza, tako da se ne može istovremeno odvijati saobraćaj u oba smjera.

Mješovito (kombinovano) regulisanje saobraćaja vrši se na raskrsnici sa semaforima, kad u vrijeme povećanog saobraćajnog opterećenja, uspostavljeni režim rada semafora ne zadovoljava potreban nivo prohodnosti saobraćaja, odnosno u uslovima zastoja ili zagušenja saobraćaja na raskrsnici.

Prilikom regulisanja saobraćaja na raskrsnici sa uređajima za davanje svjetlosnih saobraćajnih znakova, policijski službenik će, kad za to postoje tehničke mogućnosti, izmijeniti režim rada tih uređaja tako da emituju žuto trepćuće svjetlo.

Prelazak sa jednog na drugi način regulisanja saobraćaja policijski službenik vrši u vrijeme i na način koji je najpovoljniji za bezbjednosti saobraćaja na putevima i ličnu bezbjednosti.

Ako više policijskih službenika neposredno regulišu saobraćaj, znaci koje daju moraju biti međusobno usklađeni.

Član 172

Regulisanje saobraćaja na putevima vrši se na osnovu svakodnevnog praćenja stanja, uočavanja poremećaja u odvijanju saobraćaja i pokazatelja o stanju bezbjednosti saobraćaja, a obavlja se stalno, povremeno ili interventno, na raskrsnicama ili drugim mjestima na putu, radi ostvarivanja veće prohodnosti saobraćaja i bezbjednosti učesnika u saobraćaju i zaštite ljudi i imovine.

Regulisanje saobraćaja iz stava 1 ovog člana vrši se:

- 1) svakodnevno, u određeno doba dana (stalno regulisanje saobraćaja),
- 2) na mjestima i u vrijeme očekivanog ili vanrednog povećanja saobraćaja na putevima i njegovog otežanog odvijanja u danima vikenda, za vrijeme sportskih i drugih priredbi ili aktivnosti na putu, saobraćajnih nezgoda i sl. (povremeno regulisanje saobraćaja), i
- 3) neposrednim regulisanjem od strane policijskog službenika na raskrsnici ili drugom mjestu na putu (interventno regulisanje saobraćaja).

Stalno regulisanje saobraćaja utvrđuje se planom rada nadležne organizacione jedinice.

Povremeno regulisanje saobraćaja na putevima utvrđuje se pisanim nalogom za izvršenje službenog zadatka ili upućivanjem policijskog službenika u određenom vremenskom intervalu na određenu raskrsnicu ili dionicu puta.

Interventno regulisanje saobraćaja policijski službenik preduzima u slučaju:

- 1) kad je neophodno da učesnici u saobraćaju hitno i bez odlaganja odstupe od propisanih pravila saobraćaja ili značenja saobraćajnih znakova,
- 2) hitnog sprječavanja ili otklanjanja prekida, zastoja ili usporenja saobraćaja (saobraćajnog toka),
- 3) vršenja uviđaja na mjestu ili dionici puta gdje se dogodila saobraćajna nezgoda, i
- 4) drugih situacija koje zahtijevaju hitno obezbjeđivanje veće prohodnosti i bezbjedno odvijanje saobraćaja.

Član 173

Prilikom održavanja sportskih i drugih priredbi ili aktivnosti na putu, regulisanje saobraćaja vrši se na osnovu prethodno sačinjenog plana za svaku situaciju posebno, kojim se na osnovu saobraćajno-bezbjednosne procjene preciziraju mjesta i način regulisanja saobraćaja, kao i ostali neophodni parametri.

Član 174

Kad organizaciona jedinica nadležna za poslove bezbjednosti saobraćaja na putevima utvrdi da postoji neposredna opasnost po učesnike u saobraćaju, obavještava organ uprave nadležan za upravljanje putevima ili privredno društvo ili preduzetnika zadužene za održavanje puteva, radi preduzimanja mjera za otklanjanje neposredne opasnosti koja je nastupila.

Neposrednom opasnošću, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se opasnost koja je nastala iznenada usljed:

- 1) elementarnih nepogoda (djelovanja kiše, bujice, snijega, mraza, vjetra i sl.),
- 2) ostavljenih oštećenih, neispravnih i napuštenih vozila na kolovozu, otpalih predmeta sa vozila, ispalih predmeta iz vozila i sa vozila i drugih predmeta koji ugrožavaju bezbjednost saobraćaja na putevima,
- 3) nanošenja zemlje, blata i ostalog materijala na put poslije izvođenja radova, i
- 4) neispravnog rada ili oštećenja uređaja za davanje svjetlosnih saobraćajnih znakova na putu ili drugih saobraćajnih znakova.

Ukoliko policijski službenik uoči i utvrdi da se činjenjem učesnika u saobraćaju nalaze predmeti ili materije na putu, odnosno da potiču sa vozila kojim upravlja, narediće licu da se ti predmeti ili materije uklone sa puta.

Ukoliko lice iz stava 3 ovog člana odbije da predmete ili materije ukloni sa puta, policijski službenik će podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, koji sadrži procijenjene troškove uklanjanja, u skladu sa troškovima naznačenim u računu, dostavljenom od organa uprave nadležnog za upravljanje putevima ili privrednog društva ili preduzetnika zaduženih za održavanje puteva.

U slučaju da prepreku nije moguće ukloniti radi bezbjednog odvijanja saobraćaja, policijski službenik će obavijestiti dežurnu službu i zahtijevati da organ uprave nadležan za upravljanje putevima ili privredno društvo ili preduzetnik zaduženi za održavanje puteva uklone prepreku, a mjesto obezbijedi i omogući odvijanje saobraćaja.

Policijski službenik je dužan da ostane na licu mjesta dok postoji opasnost iz stava 1 ovog člana.

Član 175

Policijski službenik će, u skladu sa zakonom, usmeno narediti vozaču, korisniku, odnosno vlasniku vozila da premjesti i propisno parkira vozilo na pogodno mjesto, u slučaju preduzimanja izuzetno hitnih mjera iz oblasti kriminaliteta, javnog reda i mira, bezbjednosti saobraćaja, obezbjeđenja lica ili objekata koji se posebno obezbjeđuju, otklanjanja neposredne opasnosti za život i zdravlje ljudi ili imovine, odnosno životne sredine.

Ukoliko vozač, korisnik, odnosno vlasnik vozila nije prisutan ili odbije da premjesti vozilo, policijski službenik će bez odlaganja pozvati komunalnu policiju da vozilo premjesti na drugo mjesto upotrebom specijalnog motornog vozila za tu namjenu, odnosno izvršiće se premještanje vozila na drugi odgovarajući način.

VII. OBEZBJEĐIVANJE USLOVA ZA NESMETAN RAD SUDOVA, DRŽAVNOG TUŽILAŠTVA I ODRŽAVANJE REDA

Član 176

Policijski službenik raspoređen na poslovima obezbjeđivanja uslova za nesmetan rad sudova, državnog tužilaštva i održavanja reda, u skladu sa zakonom propisanim ovlašćenjima, preduzima potrebne mjere za zaštitu i bezbjednost objekata sudova i državnog tužilaštva i njihove neposredne blizine.

U vršenju poslova iz stava 1 ovog člana, policijski službenik prati stanje ulaska, kretanja i izlaska iz objekata, kontroliše rad lica koja vrše poslove zaštite lica i imovine, posebno u toku noći, i preduzima druge potrebne mjere za bezbjednost objekata, a naročito u odnosu na mogućnost izbijanja požara ili eksplozija.

U vršenju poslova iz stava 1 ovog člana, policijski službenik preduzima potrebne mjere za bezbjednost sudija, tužilaca i drugih zaposlenih u sudovima i državnom tužilaštvu.

Član 177

Policijski službenik može napustiti objekat, lice ili prostor koji obezbjeđuje samo u slučajevima kad se u neposrednoj blizini izvršava krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti i za koje se može izreći kazna zatvora od pet godina ili više ili kad je to neophodno radi sprječavanja neposredne opasnosti.

Policijski službenik neće postupiti na način iz stava 1 ovog člana ako bi napuštanjem mogli biti ugroženi životi i bezbjednost lica, odnosno bezbjednost objekta čiju zaštitu vrši policija.

Član 178

Policijski službenik po pozivu sudskog vijeća-sudije, održava red u sudnicama i po odluci sudskog vijeća-sudije, može izdati naređenje, a u slučaju nepostupanja, može udaljiti sva lica koja ometaju rad suda.

U drugim prostorijama sudova i državnog tužilaštva u objektima koje obezbjeđuje, kao i njihovoj neposrednoj blizini, policijski službenik održava red shodno potrebi.

VIII. OBEZBJEĐIVANJE USLOVA ZA IZVRŠENJE ZADRŽAVANJA LICA

Član 179

Zadržavanje lica je ovlašćenje kojim policijski službenik ograničava kretanje lica u zakonom utvrđenim slučajevima i mjera kojom se obezbjeđuje prisustvo lica u krivičnom ili prekršajnom postupku, koju izvršava policija na osnovu odluke nadležnog organa u skladu sa zakonom.

Policijski službenik može, u slučajevima propisanim zakonom, zadržati lice u prostorijama policije namijenjenim za zadržavanje lica lišenih slobode.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, policijski službenik može zadržati lice i u drugim službenim prostorijama policije ili u posebno prilagođenom prostoru vozila, ali najduže dok se izvrši prevoz tog lica ili obave drugi zadaci policije.

Član 180

Policijski službenik koji je odredio zadržavanje lica ili koji izvršava zadržavanje na osnovu odluke nadležnog organa dužan je da zadržano lice bez odlaganja pouči i omogući da o zadržavanju obavijesti lice koje sam odredi, kao i diplomatskog, odnosno konzularnog predstavnika države čiji je državljanin, odnosno predstavnika odgovarajuće međunarodne organizacije ako se radi o raseljenom licu ili licu bez državljanstva.

Policijski službenik iz stava 1 ovog člana dužan je da obavijesti i porodicu lica koje je zadržano ili lice sa kojim živi u vanbračnoj zajednici, osim ako se zadržano lice tome izričito protivi.

O upoznavanju zadržanog lica sa njegovim pravima sačinice se zapisnik koji potpisuje zadržano lice i policijski službenik koji ga je sa njegovim pravima upoznao i omogućio mu da ih ostvari u smislu st. 1 i 2 ovog člana.

O radnjama iz st. 1 i 2 ovog člana policijski službenik koji je odredio zadržavanje upoznaje policijskog službenika koji izvršava zadržavanje i dostaviće mu primjerak zapisnika iz stava 3 ovog člana.

Na zahtjev zadržanog lica o zadržavanju se obavještava i njegov poslodavac, kao i Centar za socijalni rad ako je potrebno obezbijediti zaštitu ili staranje o djetetu ili drugim licima o kojima se stara zadržano lice.

Ako je zadržano lice stranac, o tome se obavještava Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija.

Ako je zadržano vojno lice o tome se, u skladu sa zakonom, odmah obavještava vojna policija ili nadležna komanda Vojske Crne Gore.

Član 181

Policijski službenik koji izvršava zadržavanje evidentira vrijeme kad mu je lice dovedeno radi izvršenja zadržavanja, kao i vrijeme kad je lice predato radi sprovođenja ili kad je pušteno na slobodu.

Kad prestanu razlozi za zadržavanje, policijski službenik iz stava 1 ovog člana dužan je da zadržano lice sprovede nadležnom organu ili da ga pusti na slobodu.

Član 182

Policijski službenik koji izvršava zadržavanje zadržanom licu oduzima: novac, dragocjenosti, mobilni telefon, oštre predmete (nož, britvu, žilet za brijanje, makaze, igle isl.), kaš, šal, pertle, kravatu i ogledalo, predmete za koje postoji opravdana bojazan da bi njima, sebi ili drugom licu mogao nanijeti povredu ili ugroziti život, elektronske uređaje, kao i druge predmete pogodne za bjekstvo.

Stvari iz stava 1 ovog člana čuvaju se u kasi – sefu ili na drugom bezbjednom mjestu.

Na zahtjev zadržanog lica stvari iz stava 1 ovog člana mogu se predati članu njegove porodice ili srođnicima, osim ako postoje zakonom propisani razlozi za njihovo oduzimanje.

Ako predmeti iz stava 1 ovog člana, nijesu bili oduzeti prilikom dovođenja lica, predmeti se oduzimaju, prije nego se zadržano lice smjesti u prostoriju za zadržavanje.

Podatke o oduzetim predmetima iz stava 1 ovog člana, policijski službenik unosi u potvrdu o oduzimanju ili u zapisnik koji zadržano lice potpisuje.

Zadržano lice od stvari za ličnu upotrebu može da zadrži svoju odjeću, obuću, pribor za ličnu higijenu, naočare za vid i ortopedska pomagala, dok propisanu terapiju može uzimati samo uz odobrenje ili nadzor stručnog medicinskog osoblja i u prisustvu policijskog službenika.

Po prestanku zadržavanja, zadržani predmeti se vraćaju licu osim ako postoje zakonom propisani razlozi za njihovo oduzimanje. Lice koje je bilo zadržano, preuzimanje predmeta potvrđuje svojim potpisom.

Član 183

U prostoriji u kojoj se zadržava više lica mogu se smjestiti samo lica istog pola ako nijesu učestvovala u izvršenju istog krivičnog djela ili prekršaja.

Član 184

Policijski službenik koji izvršava zadržavanje lica, odgovara za bezbjednost zadržanog lica od trenutka njegovog smještaja u prostorije za zadržavanje do prestanka razloga za zadržavanje.

Za nadzor nad zadržanim licima, policijski službenik može da upotrebljava uređaje za audio ili audiovizuelno snimanje.

Član 185

Bolesno ili povrijeđeno lice kome je očigledno potrebna ljekarska pomoć ili lice koje pokazuje znakove težeg trovanja alkoholom, ili drugim sredstvom ne može se smjestiti u prostorije za zadržavanje.

Policijski službenik koji izvršava zadržavanje lica, licima iz stava 1 ovog člana mora obezbijediti prevoz u zdravstvenu ustanovu radi pružanja ljekarske pomoći.

Kad zadržano lice zahtijeva ljekarsku pomoć, policijski službenik će je obezbijediti u prostorijama za zadržavanje ili prevozom do najbliže zdravstvene ustanove.

Ako se osnovano može pretpostaviti da će zadržano lice koje se prevozi u zdravstvenu ustanovu pokušati bjekstvo, policijski službenik mora da preduzme zakonom propisane mjere potrebne da se za vrijeme prevoza do zdravstvene ustanove i povratka iz nje spriječi bjekstvo zadržanog lica.

Član 186

Licu koje je zadržano više od 12 časova obezbijediće se tri obroka dnevno (doručak, ručak i večera).

Ako je lice dovedeno u prostorije za zadržavanje u neadekvatnoj odjeći, po potrebi, obezbijediće mu se odgovarajuća odjeća.

IX. DRUGA OVLAŠĆENJA POLICIJE

Član 187

Policijski službenik može da prikuplja lične i druge podatke (u daljem tekstu: podaci), u skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima, u cilju sprječavanja i suzbijanja kriminala i održavanja javnog reda i mira.

Član 188

Policijski službenik prikuplja, obrađuje i koristi podatke samo u mjeri koja je neophodna za vršenje policijskih poslova i primjenu ovlašćenja.

Policijski službenik dužan je da u prikupljanju, obradi i korišćenju podataka vodi računa o njihovoj zaštiti i stepenu tajnosti, u skladu sa zakonom.

Član 189

Policijski službenik prikuplja podatke neposredno od lica na koje se ti podaci odnose, iz drugih izvora na poseban način, u skladu sa zakonom.

Član 190

Policijski službenik može radi prikupljanja podataka pozivati lice na koje se ti podaci odnose.

Ukoliko je potrebno da se prikupe podaci od državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, organizacija, ustanova ili drugih pravnih ili fizičkih lica za koje oni, u skladu sa zakonom, u okviru svojih ovlašćenja vode zbirke podataka, policijski službenik postupiće u skladu sa članom 39 Zakona o unutrašnjim poslovima (u daljem tekstu: Zakon).

Član 191

Podaci se, po pravilu, prikupljaju planski i po nalogu nadležnog rukovodioca u okviru nekog od uspostavljenih oblika operativnog rada.

O prikupljenim podacima policijski službenik sačinjava operativnu informaciju koja se, radi obrade, dostavlja organizacionoj jedinici nadležnoj za kriminalističko-obavještajne poslove.

Policijski službenik iz stava 2 ovog člana dužan je da prije unošenja podataka u evidenciju, izvrši procjenu pouzdanosti izvora i vjerodostojnosti podataka.

Član 192

Policijski službenik može, pod uslovima propisanim Zakonom, prikupljati podatke na poseban način, i to:

1) praćenjem lica u neprekidnom trajanju do 24 časa ili sa prekidom u trajanju od dva dana;

2) prikrivenim snimanjem i korišćenjem video snimka lica i snimanje razgovora koji nijesu privatni, u trajanju ne dužem od 30 dana.

Član 193

Prikrivenim snimanjem i korišćenjem video snimka lica, u skladu sa članom 41 stav 1 tačka 2 Zakona, smatra se vizuelno snimanje lica u privatnim ili javnim prostorijama ili na otvorenom prostoru.

Snimanjem razgovora koji nijesu privatni, u skladu sa članom 41 stav 1 tačka 2 Zakona, smatra se snimanje samo onih razgovora koji su u vezi sa svrhom prikupljanja podataka na poseban način, a koji se obavljaju neposredno u privatnim ili javnim prostorijama ili na otvorenom prostoru, kao i posredstvom telefona ili drugih tehničkih sredstava kojima se komunikacija obavlja na daljinu.

Član 194

U slučaju snimanja razgovora koji nijesu privatni, a koji se obavljaju putem telefona ili drugih tehničkih sredstava kojima se komunikacija obavlja na daljinu, policijski službenik koji izvršava ovu mjeru dostavlja izvod iz odluke suda koji sadrži samo telefonski broj ili e-mail adresu i trajanje mjere, pravnim licima registrovanim za prenos informacija, ukoliko je to neophodno za sprovođenje odobrene mjere.

Član 195

Podaci prikupljeni na poseban način obrađuju se i evidentiraju kao operativne informacije u skladu sa Zakonom.

Član 196

Podaci prikupljeni na poseban način mogu se koristiti za namjenu za koju su prikupljeni, a ukoliko je to neophodno da bi se spriječilo vršenje krivičnog djela za koje se mogu narediti mjere tajnog nadzora propisane zakonom, ti podaci mogu se koristiti u postupku predlaganja mjera tajnog nadzora kao činjenice iz kojih proizlaze potrebe njihovog preduzimanja, odnosno kao razlozi za postojanje osnova sumnje.

Član 197

Policijski službenik dužan je da o prikupljanju podataka, u skladu sa zakonom, pisanim putem, obavijesti lice nad kojim su primijenjene mjere prikupljanja podataka na poseban način.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana, sadrži konstataciju da je policija o licu prikupljala podatke u skladu sa ovlaštenjima propisanim Zakonom.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana, dostavlja se lično, a potpisana dostavnica prilaže se spisima predmeta.

Član 198

Pozivanje lica vrši se, po pravilu, dostavom pisanog poziva.

Maloljetnik se poziva preko zakonskog zastupnika kome je maloljetnik povjeren na čuvanje i vaspitanje, osim ako postoje razlozi iz člana 66 stav 2 ovog pravilnika, kad će se maloljetnik pozvati preko Centra za socijalni rad ili neposredno.

Kad se lice poziva neposredno, telefonom ili drugim sredstvima elektronske komunikacije policijski službenik o tome sačinjava službenu zabilješku.

Član 199

Poziv iz člana 198 stav 1 ovog pravilnika obavezno sadrži: naziv i sjedište organizacione jedinice, broj i datum, ime i prezime, datum rođenja, ime roditelja, adresu i jedinstveni matični broj lica koje se poziva, razlog pozivanja, datum, vrijeme i mjesto u koje se lice poziva, upozorenje da se lice može prinudno dovesti ako se ne odozove na uredno dostavljen pisani poziv, pečat i potpis službenog lica.

Član 200

Pisani poziv upućuje se poštom ili ga lično dostavlja policijski službenik.

Policijski službenik iz stava 1 ovog člana pisani poziv uručuje na adresi stanovanja lica, radnom mjestu ili drugom prigodnom mjestu za uručenje poziva.

Član 201

Policijski službenik, prije uručivanja poziva, utvrđuje identitet lica kome uručuje poziv i od njega zahtijeva potpisivanje dostavnice o prijemu poziva.

Policijski službenik koji vrši dostavljanje primjenjuje pravila o dostavljanju propisana zakonom kojim se uređuje upravni postupak, osim u slučajevima dostavljanja po zamolnici drugog organa kad dostavljanje vrši u skladu sa posebnim zakonom.

Član 202

Prinudno se može dovesti lice koje se nije odazvalo na pravilno dostavljen pisani poziv, samo ako je u pozivu bilo na to upozoreno.

Član 203

Upozorenja i naređenja moraju biti zakonita, razumljiva, nedvosmislena, jasna, kratka i razumna.

U slučaju da policijski službenik daje upozorenja i izdaje naređenja, u skladu sa zakonom, državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organizacijama, ustanovama, privrednim društvima ili drugim pravnim licima, upozorenja se daju i naređenja izdaju odgovornom licu, a ako je ono odsutno drugom zaposlenom, koji ga mijenja.

Član 204

Upozorenje se daje, u skladu sa zakonom, usmeno, pisano, propisanim znakom, pokretima ruku i tijela, pištaljkom, pisanim obavještenjima na displeju, tehničkim sredstvima za davanje svjetlosnih i zvučnih signala i na drugi pogodan način.

Policijski službenik može upozorenja iz stava 1 ovog člana davati kombinovano u zavisnosti od konkretne situacije.

Upozorenje koje se daje znacima ili pištaljkom mora se dati na propisan način, ako je njegovo davanje za određene slučajeve propisano.

Član 205

Policijski službenik izdavanjem naređenja obavezuje lice na određeno činjenje ili nečinjenje.

Naređivati se mogu samo one mjere i radnje od kojih neposredno zavisi vršenje službenih zadataka i to samo za vrijeme koje je neophodno da se ti zadaci izvrše.

Član 206

Naređenje se izdaje neposredno i usmeno, a ako je potrebno i pisano putem medija ili na drugi odgovarajući način.

Naređenja se izdaju i uz upotrebu telekomunikacionih sredstava, svjetlosnih ili zvučnih znakova, signala ili na drugi pogodan način.

Član 207

Pisano naređenje kojim se na određeno ponašanje obavezuje veći broj građana sa boravištem na teritoriji za koju su nadležne dvije ili više organizacionih jedinica izdaje direktor ili lice koje on ovlasti.

Pisano naređenje kojim se na određeno ponašanje obavezuje veći broj građana sa boravištem na teritoriji za koju je nadležna jedna organizaciona jedinica izdaje policijski službenik koji rukovodi tom organizacionom jedinicom ili lice koje on ovlasti.

Naređenje iz st. 1 i 2 ovog člana mora biti objavljeno preko medija i/ili na način kojim se garantuje da će većina građana na koje se odnosi biti upoznata sa njegovom sadržinom.

Član 208

Ukoliko lice kome je izdato naređenje ne postupi po naređenju, policijski službenik će preduzeti druge propisane mjere, primijeniti druga odgovarajuća ovlašćenja sa ciljem da se spriječi narušavanje javnog reda i mira i ugrožavanje bezbjednosti.

Ukoliko policijski službenik nije u mogućnosti da sam postupi u smislu stava 1 ovog člana obavjestiće o tome, sredstvima veze ili na drugi pogodan način, patrolu policije koja na tom pravcu vrši policijske poslove, a zavisno od okolnosti, preduzeće i druge potrebne mjere (potjeru i slično).

Član 209

Policijski službenik, u cilju neposrednog hvatanja učinioca krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti, kao i radi prevoženja u najbližu zdravstvenu ustanovu lica koje je povrijeđeno kao žrtva krivičnog djela, saobraćajne nezgode, elementarne nepogode ili drugog nesrećnog slučaja, ako to ne može da učini na drugi način, može upotrijebiti tuđe saobraćajno sredstvo i tuđe sredstvo veze.

Odredba stava 1 ovog člana ne odnosi se na saobraćajna sredstva i sredstva veze zdravstvenih ustanova i vatrogasne službe, ako se nalaze na izvršenju redovnih zadataka.

Član 210

U cilju hvatanja učinioca krivičnog djela koga neposredno goni, policijski službenik može da se posluži saobraćajnim sredstvom i sredstvom veze Vojske Crne Gore, ako se njeni pripadnici nađu na licu mjesta i ako se time ne ometa izvršenje njihovih zadataka. Saobraćajnim sredstvom Vojske Crne Gore koje se nalazi u koloni ili transportu, policijski službenik može se poslužiti samo po odobrenju komadanta kolone ili transporta.

Član 211

Policijski službenik ne može da se posluži saobraćajnim sredstvima i sredstvima veze diplomatskih ili konzularnih predstavništava.

Član 212

Policijski službenik može i od vozača saobraćajnih sredstava iz čl. 210 i 211 ovog pravilnika zahtijevati da u najbližu zdravstvenu ustanovu preveze lice koje je povrijeđeno kao žrtva krivičnog djela, saobraćajne nezgode, elementarne nepogode ili drugog nesrećnog slučaja.

Član 213

Policijski službenik izdaje potvrdu korisniku, odnosno vlasniku saobraćajnog sredstva ili sredstva veze, o upotrebi njegovog saobraćajnog sredstva ili sredstva veze, i uputiti ga na pravo naknade troškova istvarne štete prouzrokovane upotrebom ovih sredstava.

U potvrdi o upotrebi tuđeg saobraćajnog sredstva naznačiće se podaci o vozilu koje je upotrijebljeno, broj pređenih kilometara, vrijeme za koje je vozilo bilo upotrijebljeno, da li je bilo oštećenja na vozilu za vrijeme upotrebe i razlozi upotrebe, a za upotrebu sredstava veze podaci o vrsti upotrijebljenog sredstva, vrijeme i razlozi upotrebe.

Član 214

Policijski službenik će upotrijebiti sredstva prinude, po pravilu, nakon što mjerama upozorenja i naređenja nije postigao svrhu njihovog davanja, odnosno izdavanja i to samo pod uslovima i na način propisan zakonom i ovim pravilnikom.

Izuzetno, sredstva prinude se mogu upotrijebiti i prije izdavanja upozorenja i naređenja ako to u datoj situaciji nije moguće i ako postoji vjerovatnoća da bi njihovo prethodno izdavanje dovelo u pitanje izvršenje službene radnje.

Član 215

Policijski službenik u datoj situaciji, odnosno konkretnim okolnostima, će upotrijebiti sredstvo prinude koje garantuje uspješno obavljanje policijskog posla i zadatka uz najblaže posljedice po lice prema kome se sredstvo prinude upotrebljava, a prestaće prestankom razloga za upotrebu.

Član 216

Policijski službenik će bez odlaganja pružiti prvu pomoć ili obezbjediti pružanje ljekarske pomoći vidno povrijeđenom licu prema kome su upotrijebljena sredstva prinude o čemu će se obavijestiti njegova porodica ili drugi srodnici. Pomoć će se pružiti, odnosno obezbjediti i na zahtjev lica koje je prethodno tu pomoć odbilo. Pružanje ljekarske pomoći ponudiće se i licu na kome nema vidljivih povreda.

Član 217

Policijski službenik dužan je, u skladu sa zakonom, da upozori na mogućnost protivpravnog ponašanja grupu lica, a ukoliko je ponašanje takvo da može izazvati nasilje, policijski službenik je ovlašćen da usmeno ili tehničkim sredstvom izda naređenje da se razide grupa, tako da većina okupljenih može naređenje da čuje.

Član 218

O svakoj upotrebi sredstva prinude policijski službenik koji je upotrijebio sredstva prinude i/ili koji je naredio upotrebu sredstava prinude neposredno ili preko dežurne službe odmah obavještava nadređenog policijskog službenika, a najkasnije 24 sata od upotrebe sredstva prinude podnosi o tome izvještaj u pisanom obliku.

U izvještaju iz stava 1 ovog člana navodi se mjesto, datum i čas upotrebe sredstva prinude, vrstu sredstva prinude, ime, prezime i jedinstveni matični broj lica protiv koga je upotrijebljeno i zašto je upotrijebljeno sredstvo prinude, druge podatke ako se radi o upotrebi sredstava prinude prema grupi ili prema životinjama, okolnosti pod kojima je sredstvo prinude upotrijebljeno, eventualne posljedice upotrebe, zakonski osnov i način upotrebe, ime i prezime policijskog službenika koji je upotrijebio, odnosno naredio upotrebu sredstva prinude i druge činjenice i okolnosti koje su neophodne za ocjenu opravdanosti, pravilnosti i zakonitosti upotrebe sredstva prinude.

Nadređeni policijski službenik dužan je da odmah prikupiti obavještenja o okolnostima upotrebe sredstava prinude i da mišljenje o opravdanosti i pravilnosti upotrebe sredstava prinude, osim ako je za procjenu opravdanosti i pravilnosti upotrebe sredstava prinude obrazovana posebna komisija.

Nadređeni policijski službenik mišljenje iz stava 3 ovog člana, sa izvještajem policijskog službenika koji je upotrijebio sredstva prinude dostavlja rukovodiocu nadležne organizacione jedinice.

Rukovodilac nadležne organizacione jedinice sačinjava izvještaj o okolnostima upotrebe sredstava prinude koji sa svim spisima, radi ocjene zakonitosti, dostavlja ministru, u roku od 48 časova od trenutka kad je upotrijebljeno sredstvo prinude.

Član 219

Ukoliko policijski službenik upotrijebi vatreno oružje ili kad sredstvom prinude nanese teške tjelesne povrede ili izazove smrt lica ili kad sredstvo prinude upotrijebi protiv više od tri lica, direktor ili, po njegovom ovlašćenju, rukovodilac organizacione jedinice u kojoj radi policijski službenik koji je upotrijebio sredstvo prinude, obrazuje komisiju u sastavu od najmanje tri policijska službenika sa ciljem utvrđivanja okolnosti upotrebe sredstva prinude, o čemu se sačinjava zapisnik i daje mišljenje o tome da li je sredstvo prinude opravdano i pravilno upotrijebljeno.

Član 220

Policijski službenik ima pravo da upotrijebi fizičku snagu radi savlađivanja otpora lica koje treba lišiti slobode, dovesti, zadržati, spriječiti u samopovrjeđivanju ili samovoljnom udaljavanju sa određenog mjesta u zakonom propisanim slučajevima, kao i radi odbijanja napada od sebe, drugog lica, objekta ili prostora koji obezbjeđuje.

Član 221

Palicu, u skladu sa zakonom, policijski službenik ima pravo da upotrijebi u slučaju iz člana 220 ovog pravilnika, ukoliko je upotreba fizičke snage bezuspješna ili ne garantuje uspjeh.

Policijski službenik, po pravilu, palicu neće upotrijebiti prema licu koje pruža pasivni otpor, osim ako se takav otpor ne može savladati na drugi način.

Član 222

Policijski službenik sredstva za vezivanje upotrebljava, u skladu sa zakonom, radi ograničavanja pokretljivosti tijela, naročito ruku i nogu, ali na način da sredstvo za vezivanje ne nanosi nepotrebne tjelesne povrede vezanom licu.

Izuzetno, ako za to postoje opravdani razlozi ili kad je lice pod nadzorom najmanje dva policijska službenika, licu se mogu vezati ruke sprijeda.

Kad se vezivanjem ruku ne može postići svrha vezivanja iz stava 1 ovog člana, mogu se vezati i noge.

Po pravilu se jednim sredstvom za vezivanje veže samo jedno lice, a izuzetno se istim sredstvom mogu vezati dva lica istog pola.

Policijski službenik, po pravilu, vezuje lice koje je lišeno slobode, odnosno lice koje dovodi ili sprovodi.

Policijski službenik, po pravilu, neće upotrijebiti sredstva za vezivanje prema licu koje ima povrede u predjelu ruku, osim, ako se svrha upotrebe sredstava za vezivanje ne može ostvariti na drugi način.

Član 223

Upotrebom specijalnih vozila, u skladu sa zakonom, smatra se upotreba posebno opremljenih vozila za neposredno djelovanje na ljude radi njihovog potiskivanja ili razilaženja, u skladu sa zakonom.

Specijalna vozila mogu se upotrijebiti i za obezbjeđivanje određenih javnih skupova, ličnosti, državnih organa, objekata i prostora, za borbu protiv diverzantsko-terorističkih grupa, rješavanje talačkih situacija i za lišavanje slobode zabarikadiranih lica i opasnih grupa ili lica koja se bave organizovanim kriminalom i terorizmom.

Član 224

Kao sredstvo prinude službeni pas, u slučajevima propisanim zakonom, može se upotrijebiti samo pod nadzorom stručno osposobljenog policijskog službenika (vodiča pasa), na način kojim se neće izazvati nepotrebno uznemirenje građana.

Ukoliko u vršenju policijskog posla službeni pas ostane bez vodiča, drugi policijski službenik dužan je da preduzme potrebne mjere radi prestanka upotrebe službenog psa kao sredstva prinude.

Ukoliko okolnosti konkretnog slučaja to omogućavaju, policijski službenik će prije upotrebe upozoriti lice da će prema njemu upotrijebiti službenog psa kao sredstvo prinude, ako ne postupi po izdatom naređenju.

Prilikom upotrebe službenog psa, policijski službenik pazi da pas ne nanese nepotrebne tjelesne povrede licu prema kome se upotrebljava.

Kao sredstvo prinude službeni konji mogu se upotrijebiti radi uspostavljanja narušenog javnog reda i mira tako što će se kretanjem konjima razdvajati ili potiskivati lica, odnosno upotrijebiti radi zaprječavanja prolaska lica.

Službeni konji mogu se upotrijebiti samo pod nadzorom stručno osposobljenih policijskih službenika (konjanika).

Član 225

Upotrebu sredstva za prinudno zaustavljanje vozila kod zasjede i potjere određuje nadređeni policijski službenik.

Kad se sredstvo za prinudno zaustavljanje vozila koristi prilikom blokade kojom se privremeno vrši nadzor izlaska ili ulaska vozila sa cijelog ili dijela područja organizacione jedinice mjesto postavljanja sredstva određuje se planom blokade.

Mjeru iz stava 1 ovog člana može naložiti i rukovodilac organizacione jedinice koja sprovodi mjere obezbjeđenja i zaštite lica, objekata i prostora čiju zaštitu vrši policija radi sprječavanja nedozvoljenog pristupa vozilu do objekta ili područja gdje se nalaze štice lica.

Sredstva za prinudno zaustavljanje vozila postavljaju se uz preduzimanje mjera upozorenja.

Prije postavljanja sredstva za prinudno zaustavljanje vozila na udaljenosti od najmanje 100 m, u smjeru pretpostavljenog nailaska vozila postavljaju se saobraćajni znaci na pregledna i vidljiva mjesta u približno jednakim razmacima, sljedećim redoslijedom:

- „Opasnost na putu!“,
- „Zabrana preticanja!“,
- „Ograničenje brzine 40 km/h!“,
- „Zabrana prolaska bez zaustavljanja – Stop, policija!“.

Odredbe stava 5 ovog člana ne odnose se na upotrebu sredstva za prinudno zaustavljanje vozila prilikom zasjede, ukoliko je zasjeda organizovana na nekategorisanom putu.

Prilikom postavljanja sredstava za prinudno zaustavljanje vozila i postavljanja saobraćajnih znakova, ne smije se dovoditi u opasnost život i bezbjednost drugih učesnika u saobraćaju.

Član 226

Upotrebom uređaja za izbacivanje mlazeva vode, pod uslovima i na način iz člana 57 Zakona, smatra se usmjereni mlaz vode pod većim pritiskom, kojim se djeluje neposredno prema grupi lica, koja se okupila i protivpravno se ponaša, tako da može da izazvati nasilje. Cilj upotrebe je da se spriječi pristup ili izvrši rasturanje, usmjeravanje, označavanje ili pasivizacija grupe lica.

U cilju uspostavljanja javnog reda i mira narušenog u većem obimu, uređaj za izbacivanje mlazeva vode može se koristiti na način da izbacuje koncentrisani ili disperzovani mlaz vode.

Policijski službenik ne smije da upotrijebi uređaje za izbacivanje mlazeva vode prema licu direktnim udarcem mlaza vode veće snage, sa udaljenosti sa koje se može ugroziti život tog lica.

Uređaj za izbacivanje mlazeva vode izbacivaće ekološki čistu vodu.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, ukoliko se procijeni da se upotrebom ekološki čiste vode neće postići svrha upotrebe uređaja za izbacivanje mlazeva vode, sa vodom će se pomiješati propisana koncentracija neškodljivih nadražujućih materija ili ako je to potrebno radi lakšeg pronalaska i identifikacije pripadnika grupe, sa vodom će se pomiješati sredstvo za obilježavanje.

Član 227

Hemijska sredstva pripremljena u različitim oblicima (tablete, ampule i dr.) i različite naprave i sredstva za upotrebu hemijskih materija, koriste se, u skladu sa zakonom i njihovom namjenom.

Upotrebu hemijskih sredstava odobrava direktor ili lice koje on ovlasti.

Odobrenje nije potrebno za upotrebu sprej doze punjene suzavcem koja spada u propisanu posebnu opremu policijskog službenika, kao i u slučajevima terorističkih dejstava, otmica, otpora, napada, zabarikadiranja i drugog onemogućavanja izvršavanja zadatka ili neposrednog ugrožavanja života policijskog službenika ili drugog lica kad policijski službenik hemijska sredstva može upotrijebiti, ako utvrdi da upotrebom blažeg sredstva prinude službeni zadatak nije moguće izvršiti.

Član 228

Kad policijski službenik, obavljajući policijske poslove utvrđene zakonom ili u izvršavanju dužnosti predviđenih Zakonom o krivičnom postupku, dođe do saznanja koja ukazuju na to da će lice prema kome treba primijeniti ovlašćenja pružiti oružani otpor, prije primene ovlašćenja sačiniće plan postupanja.

Ukoliko zbog okolnosti slučaja nije moguće sačiniti pisani plan, nadređeni policijski službenik će usmeno izložiti plan postupanja policijskim službenicima koji su određeni za postupanje, a ako to okolnosti dozvoljavaju sa bitnim odredbama plana postupanja upoznaće i nadređenog policijskog službenika.

Planom iz stava 1 ovog člana određuju se zadaci, taktika postupanja, zaštitna oprema, naoružanje policijskih službenika, mjere bezbjednosti za upotrebu vatrenog oružja, potreban broj policijskih službenika i drugi elementi. Planom se određuje i policijski službenik nadležan za sprovođenje planiranih mjera.

Policijski službenik koji učestvuje u sprovođenju plana iz stava 1 ovog člana mora biti upoznat sa procjenom očekivanog otpora, situacionim planom, rasporedom i zadacima drugih policijskih službenika, kao i sa sopstvenim zadatkom.

Policijski službenik iz stava 4 ovog člana, vatreno oružje može da upotrijebi samo po naređenju nadređenog policijskog službenika, osim u slučajevima nužne odbrane ili krajnje nužde, kad oružje može da upotrijebi i prije izdatog naređenja.

Član 229

Kad okolnosti ukazuju na postojanje uslova za zakonitu upotrebu vatrenog oružja, policijski službenik vatreno oružje priprema za upotrebu stavljanjem metka u cijev prije nego što izda upozorenje na način iz člana 79 Zakona. Policijski službenik postavlja se u položaj koji mu je u datim okolnostima najbezbjedniji i omogućava sigurnu upotrebu vatrenog oružja i usmjerava oružje prema licu prema kome namjerava da ga upotrijebi.

Ukoliko okolnosti to dopuštaju, odnosno ne dovodi se u pitanje bezbjednost ljudi i izvršenje službenog zadatka, prije upotrebe vatrenog oružja policijski službenik upozorava lice prema kome će upotrijebiti oružje povikom: "Stoj, policija, pucaću!"

Poslije datog usmenog upozorenja, kad to okolnosti dopuštaju, policijski službenik pucanjem u vazduh upozorava lice o namjeri da upotrijebi vatreno oružje kao sredstvo prinude.

Za vrijeme dok je oružje spremno za upotrebu policijski službenik ne smije da ga usmjerava prema drugim licima, a po prestanku okolnosti iz stava 1 ovog člana dužan je da bez odlaganja oružje ukoči i izvrši njegovo pražnjenje radi pripreme za bezbjedno nošenje.

Član 230

Ne smatra se upotrebom vatrenog oružja, u smislu ovog pravilnika, kad policijski službenik puca u vazduh radi dozivanja pomoći, davanja upozorenja ili signalizacije, kao ni bilo kakvo preventivno korišćenje vatrenog oružja bez pucanja.

Član 231

Kad su ispunjeni uslovi za upotrebu vatrenog oružja prema licu koje bježi prema grupi ljudi, a ukoliko upotrebom oružja može biti doveden u opasnost život nekog iz grupe, policijski službenik neće upotrijebiti oružje.

Kad lice prema kome se smije upotrijebiti vatreno oružje bježi prema državnoj granici, policijski službenik može da upotrijebi vatreno oružje samo na način da ne napravi granični incident.

Član 232

Prije upotrebe vatrenog oružja radi zaustavljanja plovnog objekta koji se goni na moru i unutrašnjim vodama, policijski službenik daje znak za zaustavljanje plovnog objekta vidljivim svjetlosnim i zvučnim signalima sa udaljenosti koja omogućava da se sa plovnog objekta kome su upućeni mogu vidjeti, odnosno čuti. Zaustavljanje plovnog objekta može se narediti i upotrebom sredstva veze, kao i davanjem verbalnog upozorenja.

Policijski službenik evidentira poziciju plovnog objekta u momentu datog upozorenja, a o započetom progonu obaveštava bez odlaganja dežurnu službu.

Član 233

Prema životinji vatreno oružje može da se upotrijebi ukoliko na drugi način nije moguće odbiti neposredni napad na tijela lica ili otkloniti opasnost za život ili zdravlje ljudi.

Prema bolesnoj ili teško povrijeđenoj životinji vatreno oružje može da se upotrijebi kad veterinar ili drugo lice ne može preduzeti odgovarajuću mjeru, i to uz saglasnost vlasnika životinje i veterinara, ili samo uz saglasnost veterinara ako saglasnost vlasnika životinje nije moguće zatražiti ili se radi o životinji koja nije u vlasništvu nekog lica.

Član 234

Dovođenje, u smislu ovog pravilnika, je svako dovođenje nekog lica u prostorije određenog organa ili do određenog mjesta.

Član 235

Policijski službenik može dovoditi lice kad izvršava naredbu o dovođenju nadležnog organa i to:

- 1) suda ili nadležnog državnog tužioca o dovođenju osumnjičenog, okrivljenog, svjedoka ili vještaka;
- 2) nadležnog organa u upravnom postupku;
- 3) potjernicu ili raspis o traganju ukoliko je naredeno dovođenje, i
- 4) u drugim slučajevima propisanim zakonom.

Član 236

Dovođenje, po pravilu, izvršavaju najmanje dva policijska službenika.

Prije dovođenja provjerava se da li u evidencijama koje, u skladu sa Zakonom, vodi policija postoje podaci koji bi mogli da ukažu na mogućnost bjekstva, otpora ili napada na policijskog službenika od strane lica koje treba dovesti. Ukoliko ove okolnosti postoje dovođenje se može izvršiti samo na osnovu prethodno utvrđenog plana, koji donosi nadređeni policijski službenik.

Policijski službenik će prije dovođenja predati pismenu naredbu o dovođenju licu koje treba dovesti, osim u slučajevima iz člana 235 stav 1 tačka 3 ovog pravilnika, upoznaće ga sa razlozima dovođenja i pravom da o tome obavijesti porodicu ili druga lica, pravu na branioca/advokata i pozvati ga da pođe sa njim.

Policijski službenik će prilikom uručjenja naredbe za dovođenje upozoriti lice da će upotrijebiti sredstva prinude ako ono bude pružalo otpor ili pokuša bjekstvo.

Ako lice i pored upozorenja i pouke iz st. 3 i 4 ovog člana odbije da pođe sa policijskim službenikom, izvršiće se prinudno dovođenje (privođenje).

Dovođenju lica može se pristupiti i bez prethodne predaje naredbe i davanja upozorenja i pouke iz st. 3 i 4 ovog člana, ako se pretpostavlja da će lice koje treba dovesti pružiti otpor ili kad je potrebno da se dovođenje izvrši odmah i iznenada.

Član 237

Policijski službenik dovešće lice i na osnovu usmene naredbe sudije za istragu ili državnog tužioca, o čemu će sačiniti službenu zabilješku.

Član 238

Policijski službenik nema pravo da cijeni zakonitost naredbe za dovođenje koja je izdata od strane nadležnog organa.

Policijski službenik je dužan da podnese nadređenom policijskom službeniku izvještaj o postupanju po naredbi za dovođenje.

Član 239

Policijski službenik može dovesti bez naredbe lice:

- 1) koje je lišeno slobode;
- 2) koje se nije odazvalo na poziv policijskog službenika u skladu sa članom 202 ovog pravilnika;
- 3) koje se protivi tjelesnom pregledu, kad se on po zakonu mora preduzeti u odnosu na lice koje nije osumnjičeno niti okrivljeno za krivično djelo ili prekršaj;
- 4) za koje posumnja da je mentalno oboljelo, a koje ugrožava bezbjednost ljudi i imovine ili narušava javni red i mir, i
- 5) u drugim slučajevima propisanim zakonom.

Član 240

U slučaju iz člana 239 ovog pravilnika, policijski službenik saopštiće licu koje treba dovesti razloge dovođenja i upoznaće ga sa njegovim pravima.

Ako postoji vjerovatnoća da će lice koje treba dovesti pružiti otpor, dovođenje se može izvršiti i bez prethodnog saopštavanja razloga.

Član 241

Policijski službenik je dužan da prije dovođenja, utvrdi identitet lica koje treba dovesti.

Ukoliko postoji sumnja da lice koje treba dovesti posjeduje oružje ili oruđe za napad ili ako postoji sumnja da će to lice odbaciti, sakriti ili uništiti predmete koje treba od njega oduzeti kao dokaz u krivičnom ili prekršajnom postupku, policijski službenik izvršiće pretresanje tog lica bez naredbe o pretresanju i bez prisustva svjedoka.

Član 242

Prema licu koje prilikom dovođenja pruži otpor, pokuša bjekstvo ili napad na policijskog službenika ili pokuša samopovređivanje ili povređivanje drugog lica ili ako postoji vjerovatnoća da će to učiniti, policijski službenik će upotrijebiti sredstva za vezivanje.

U cilju izvršenja prinudnog dovođenja, policijski službenik može da upotrijebi i druga sredstva prinude, u skladu sa zakonom i ovim pravilnikom.

Član 243

Kad utvrdi da se lice koje treba dovesti krije ili na drugi način izbjegava dovođenje, policijski službenik o tome obaveštava organ koji je naredio dovođenje.

Ukoliko se lice koje treba dovesti krije u zaključanom stanu ili drukčije obezbjeđenom prostoru, u stan i prostor se može prinudno ući pod uslovima propisanim zakonom.

Član 244

Dovođenje se, po pravilu, vrši službenim vozilom koje ima odvojeni prostor za smještaj lica prema kome se postupa.

Izuzetno ako se dovođenje obavlja vozilom koje nema odvojeni prostor iz stava 1 ovog člana, lice koje se dovodi smješta se na sjedište iza suvozača, veže sigurnosnim pojasom, vrata se zaključavaju na način da se ne mogu otvoriti iznutra, a policijski službenik sjeda iza vozača kako bi bio u mogućnosti da pravovremeno spriječi napad, otpor ili samopovređivanje lica.

Dovođenje se izuzetno može obaviti javnim prevozom tako da se lice koje se dovodi, ukoliko to mogućnosti dozvoljavaju, smjesti izdvojeno od ostalih putnika.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, policijski službenik dužan je da sa licem koje dovodi uđe u saobraćajno sredstvo prije drugih putnika, a po završenom putovanju da izađe iz saobraćajnog sredstva tek kad svi putnici izađu.

Za dolazak na stanicu, odnosno pristanište i ulazak u saobraćajno sredstvo, kao i za izlazak iz saobraćajnog sredstva i iz stanice, odnosno pristaništa koriste se, po mogućnosti, sporedni ulazi i prolazi.

Član 245

Lice čije je kretanje znatno otežano zbog bolesti, iznemoglosti ili trudnoće i lice za koje se opravdano pretpostavlja da bi mu se dovođenjem bitno pogoršalo zdravstveno stanje, neće se dovoditi.

O činjenicama iz stava 1 ovog člana, mora se obavijestiti nadležni organ koji je izdao naredbu za dovođenje.

Lice koje vrši poslove koji se ne smiju prekidati, neće se dovoditi, sve dok mu se ne omogući zamjena.

Član 246

Policijski službenik će, prije dovođenja, obavijestiti Centar za socijalni rad kad treba dovesti lice koje njeguje ili se stara o djeci ili drugim licima, ako neko od srodnika ili komšija nije u mogućnosti da se postara za to lice.

Policijski službenik će na odgovarajući način postupiti i u drugim slučajevima kad utvrdi da je potrebno preduzeti određene mjere radi bezbjednosti ljudi ili sprječavanja štete koja bi mogla nastati zbog dovođenja.

Član 247

Dovođenje maloljetnika, u skladu sa zakonom, na osnovu naredbe vrši policijski službenik koji ima posebna znanja iz oblasti prava djeteta u civilnoj odjeći, vozilu bez policijskih oznaka i bez vezivanja, osim ako to nalažu okolnosti izvršenja krivičnog djela, vodeći računa o dostojanstvu maloljetnika.

Član 248

Policijski službenik kome je u toku dovođenja lica potrebna pomoć, zatražiće pomoć od policijskih službenika koji vrše poslove na stanici, odnosno pristaništu, na saobraćajnom sredstvu i na usputnim stanicama, odnosno pristaništima.

Policijski službenik koji vrši poslove na mjestima, objektima i saobraćajnim sredstvima iz stava 1 ovog člana, dužan je da pruži traženu pomoć. Pomoć su dužni da pruže i policijski

službenici koji se zateknu na tim mjestima, objektima i saobraćajnim sredstvima i ako se ne nalaze na službenoj dužnosti.

Član 249

Ako se istovremeno vrši dovođenje više lica, policijski službenik koji vrši dovođenje, preduzeće potrebne mjere da se spriječi fizički napad i obračun između tih lica.

Član 250

Policijski službenik preduzeće mjere da se pruži potrebna medicinska pomoć licu koje se tokom dovođenja, razboli ili bude povrijeđeno.

Član 251

U slučaju iz člana 239 ovog pravilnika, policijski službenik će izvršiti i dovođenje vojnih lica ako dovođenje ne može blagovremeno da izvrši nadležna komanda Vojske Crne Gore.

O dovođenju vojnog lica u prostorije policije, odmah se obavještava nadležna komanda Vojske Crne Gore.

Član 252

Lice koje uživa diplomatski imunitet ne može se dovoditi. Policijski službenik dužan je o tome da obavijesti organ koji je naredio dovođenje uz obrazloženje zašto dovođenje nije izvršio.

Lice koje uživa konzularni imunitet policijski službenik može dovoditi samo na osnovu pismene naredbe suda.

Član 253

Sprovođenje lica vrši se kad jedno ili više lica treba dovesti i predati policiji ili drugom organu, van mjesta odakle sprovođenje počinje.

Sprovođenje se vrši, po pravilu, neposredno do organa kome lice treba predati.

Član 254

Sprovođenje lica vrši, po pravilu, policijski službenik u uniformi.

Broj policijskih službenika koji vrše sprovođenje, određuje se zavisno od načina sprovođenja, broja i stepena opasnosti lica koja se sprovode, trajanja sprovođenja i drugih okolnosti.

Nadređeni policijski službenik koji naređuje sprovođenje, dužan je da policijskog službenika upozna o stepenu opasnosti lica koja se sprovode, a ako se radi o licima prema kojima postoje zakonski osnovi za upotrebu vatrenog oružja, radi sprječavanja bjekstva, dužan je da to navede u naredbi za sprovođenje.

Policijski službenik upozoriće lice koje sprovodi da će, u slučaju pokušaja bjekstva ili napada, protiv njih upotrijebiti vatreno oružje.

Član 255

Policijski službenik koji vrši sprovođenje odgovoran je za bezbjednost lica koja sprovodi i dužan je da odbije svaki napad ili pokušaj napada na njih, kao i pokušaj njihovog oslobađanja od strane trećih lica.

Policijski službenik predaje lice koje sprovodi organu kome je upućeno, prema nalogu za sprovođenje, a njegove stvari prema spisku.

Nadležni organ kome je lice sprovedeno izdaje potvrdu o prijemu lica i stvari policijskom službeniku koji je izvršio sprovođenje.

Po povratku, policijski službenik koji je izvršio sprovođenje, podnosi pisani izvještaj o izvršenom sprovođenju.

Uz izvještaj iz stava 4 ovog člana, prilaže se potvrda o predaji lica i stvari.

Član 256

Na ostala pitanja u vezi sprovođenja lica shodno se primjenjuju odredbe čl. 244, 248, 249 i 250 ovog pravilnika.

X. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 257

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o načinu obavljanja određenih policijskih poslova i primjeni ovlašćenja u obavljanju tih poslova („Službeni list CG“, broj 5/07).

Član 258

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

01 Broj: 011/14-19734/1

Podgorica, 22. aprila 2014. godine

Ministar,
mr **Raško Konjević**, s.r.